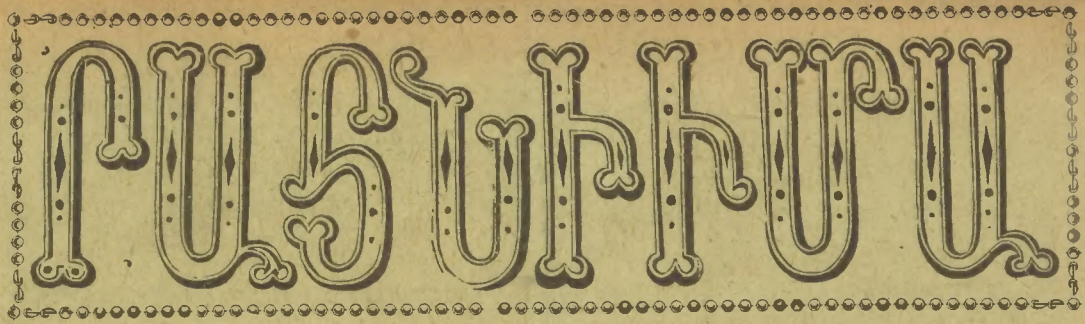

ՏԻՆԻ, ՍԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՕԳՈՍՏՈՍ 7, 1914.

ԼՐ 32

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԵՆՏԻ ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

Իրևի Դուռնը ինսանսան պիր նկարդե 3. Գ. Գ. 761

Բի՞ւ՛ն ազ աշք 50Գ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ. . . 764

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Ամերիգասա իֆի մեհյիս 766

Ավսրիա Սըրպիսաճան իխրիսաֆը 766

Իֆի ըրգ արասընսա 767

Պիզիւն մեվզիլիսիզ 768

Թիւրֆիսա սեֆեռպերիյի 768

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Հագիզի քապիս ֆի՞ւ՛ն սիր 50Գ. Ա. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ . . 769

Միւրեխասախիֆ վե մեհլեֆեթիլիզին

անա ինթիյանը 50Գ. Ա. Զ. ՃԵՊԷՃԵԱՆ . . 771

ՏԻՆԻ

Թեհրիպեյեր 774

Իշին օսանն գըսը 775

ՄԻԻԹԵՆԷՎԻ

Այնքապսա գաշընքսր իյին

Բիքսապ ը Շերիֆ մեֆթեպի ՄԻՍԻՍ ԻԶԱՊԷԼ Թ. ՄԷՐԻԼ 775

Թեշեֆիւր 777

Մեղիֆուն Սրեյըն իննիլի ֆիլիսեյերին

ժողովր ԱՐՇԱԿ ԷՅ. ԹԻԹԻՆՃԵԱՆ 777

ՀԱՅԹԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 778

ՆՈՒՍԵԷՍԻ 1 ՂՐԸ.

Ս. ԶԱԼԸԳԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍՍԸ
ԻՍԹԱՆՊՈԼ

5-8

ՐԱՏԻՄԻԻՄԱ

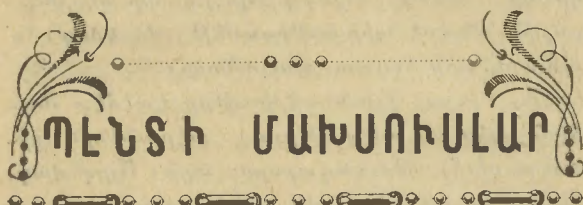
ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՓԵՆՆԻ ՎԵ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՕԳՈՍՏՈՍ 7, 1914.

ՆՕ 32

ԻԼՍ Ի ԲՈՒՀԸ ԻՆՍԱՆՏԱՆ ՊԻՐ ՆԷՊՁԻ

ԲԻԻՅԱ

2.

Էվվէլա ռիւյալարը միւթալէտ էտէլիմ, Բիւյա՝ ֆիքրին ույգուտա իլլէմէսի տիր, վէ փէք ազ միւսթէսնա իլէ հէր ատէմ, սայքի հէր կէճէ ազ չօգ րիւյա կէօրիւր: Ույգուտունն նէ օլտուղունու թէքմիլէն թարիֆ էտէմէզ իսէք տէ, սուրէթ ի ումուսիլէտէ տէյէ պիլիւր իզ քի ույգու պէյնին իսթիրահաթը իլլին թապիյաթըն պիր թէրթիպի տիր: Այըզ վազթըմըտա ազլի ֆաալիյէթ նէթիճէսի օլարազ պէյնտէ սարֆիյաթ հանի անըն զէրրէլէրինտէ թէլէֆաթ վուգու պուլուր: Թապիաթ գան վասըթասըյլա պու սարֆիյաթըն հէրինի սուլտուրուպ լազըմ կէլէն թամիրաթը իճրա էթմէք իլլին վազթա միւսթաճ տըր: Իմտի պէյնին փէնճէրէլէրի, հանի հասսէլէր-կէօզ, գուլազ վէ սաիրէ—գափանըր, պէյնին սաթհընտաքի գան ճէվլէլանը ազալըր, տույմազ, պիլմէք վէ իճրաաթ գաիֆլէնիր վէ թապիաթ պէյնին խարապ օլմուչ օլան պինասընը թամիրէ պաչար, վէ իլլէ պու հալա ույգու տէրիզ:

Իքի նէվ ույգու վար տըր, պիրի թապի տիկէրի սիւնի: Թապի ույգու կիւնտէ պիր տէֆա խուսուտա ազչամլարը, հէր ատէմին տիւչար օլտուղու հալ տըր: Հէր ատէմ իսթէր իսթէմէզ կիւնիւն պիր գըսմընը ույգուտա կէչիրէճէք տիր: Շայէտ պիր ատէմ պիր սէպէպտէն տօլայը պու խըսմէթինտէ ուզուն միւստէթ գուսուր էտէրսէ, մութլազա սըհէթի միւթէզարըր օլաճազ տըր: Ատէմ աճլըզա վէ սուսուզլուզա ուզուն միւստէթ տայանապիլիւր, լաքին ույգուսուզլուզա տայանամազ:

Սիւնի ույգու օ հալ տըր քի անտէ պիր քիմսէ պաչգա պիրինին տիգզաթընը էօյլէ պիր սուրէթտէ իլլալ էտէր քի նիհայէթ պէյն հօրուլուպ ույգույա վարըր, պունա Հիփնօթիզմ տէրլէր:

Ույգու վազթընտա պէյն քեամիլէն աթիլ տէյիլտիր վէ ազլ պիւսպիլթիւն տուրմազ: Ույգու վազթընտա պէյն րահաթլանմազտա իսէ տէ անը ֆաալիյէթէ թէլլիզ էտէն սէպէպլէր տէ էքսիք տէյիլ տիր: Պոնլարտան պազըլարը չունլար տըր:

1. Պէյնին թամիր օլունմասը իլլին անտէ գան ճէվլէլան էտիյօր, պու իսէ քէնտի տէրէճէ ի չիտտէթինէ կէօրէ պէյնի թահրիք էտէր:

2. Վիւճիւսիւն պազը ալթիլէրինին աճվալը պէյնէ թէէսիր էտէր, մէս. միտէնին պօշ հա տօլու օլմասը, պէօպրէքլէրին, գարա ճիլէրին իլլէրինտէ տիւզէնսիլլիք վէ սաիրէ: 3. Հասսէլէր իւզէրինէ վուգու պուլան թէէսիրաթ ազ չօգ

պէջնի միւթէնսիր գըլար, մէս. սողուգ ես սըճադ հաւայա մարուգ օլուրուգ, պիր թարաֆա չօգճա եսթմաղլա ազամըզտա ուլուչուղլուգ հասըլ օլուր, գուզվէթլի պիր սէտա, ես քէսքին պիր զօղու հասսէլէրի թահրիք էտէր վէ պու թահրիքիսթ պէյնէ նազլ օլունարագ անը ֆաալիյէթէ սէվգ էտէր: Հէփ պու սըրալարտա տէրխաթըր էտիւմէսի լազըմ կէլէն գաիտէ չու տըր քի, պէյնէսէ վուզու պուլան հէր պիր քեպէսսիւլ պիր ազլի հալ ես աւիլին վուզուրնա սեպէս օլուր վի հէր պիր ազլի հալ պէյնէսէ պիր քեպէսսիւլ հասըլ հէհէր: Իշթէ պու սէպէստէն, բահաթլանմագտա օլան պէյնի թահրիք էտէն հէր պիր սէպէս րիւյայա եօլ աշար:

Պէյն պու սուրէթլէ ֆաալիյէթէ սէվգ օլունտուգտան սօնրա, ֆիքրտէ ուլանան թէսաւվուրլար գուզվէ ի թէգքիար վասըթասըլլա պաշգա թէսաւվուրլարը տա ուլանտըրըրլար, մէս. աճըզտան միտէնին թահրիք օլունմասընտա պէյնտէ բահաթլսըզլըգ հիսս օլունուր, պու բահաթլսըզլըգ անլն տէֆինէ վասըթա օլան թաամլարը խաթրա կէթիւրիւր, վէ ատէմ րիւյասընտա կիւղէլ թաամլար եէր: Յիքր պիր տէֆա իշլէմէյէ պաշլարսա տուրմայըլ իշլէմէյէ տէվամ էտէր, միւթէլայիլէ վէ թէֆէքթիւր գուզվէթլէրի վասըթասըլլա եէնի եէնի թէսաւվուրլար վէ մէնզարէլէր մէյստանա կէլիւր: Պունզար հէփ րիւյայը թէշքիլ էտէրլէր վէ ատէմ տիւլինմէքտէ վէ րիւյա կէօրմէքտէ տէվամ էտէր:

Լաքին ֆիքրին պու իճրաաթընտա թապիի իճրաաթընտան ֆարգը օլան պազը հալլար վար քի անլէր նազարը տիգգաթա ալընմագ լազըմ տըր:

1. Ուլգուտա ատէմ տիւլինիւրքէն, հասսէլէրի խարիճի ալէմէ գափանմըլ օլտուղունտան ֆիքրին միւթալէալարընը խարիճի ալէմ իլէ մուգայէսէ վէ թասհիհ էտէմէզ, մէս. այըզ վազթըմըզտա ֆիլան կիւղէլ թաամը եէմէք եսխօտ ֆիլան տօսթուրըզ սէօյլէմէք խաթէրիգ, լաքին կէօգիւմիւղ վէ էլիմիզ խարիճտէ պէօյլէ պիր թաամ վէ տօսթ պուլունմատըղընը պիղէ խապէր վէրտիլի իշին, պու ֆիքրլէրին եալընըզ տէրունի հալլար օլտուղունա գանի օլուր ըզ: Վէ օ սէպէստէն նէ եէր, նէ սէօյլէր իղ: Լաքին րիւյատա հասսէլէրիմիլ գափանմըլ օլտուղունտան, օ թաամ էլիմիզտէ եսխօտ օ տօսթ գարչըմըզտա տըր

տէյու զանն էտէրէք թաամը եէր իղ վէ տօսթա խիթապէն քէլամլար իրատ էտէրիղ վէ պու հալ րիւյա օլուր:

2. Իրատէթ գուզվէթիմիլ այըզ վազթըմըզտա գուզվէթլի, լաքին ուլգուտա զաիֆ օլուր: Թապիաթ պէյնին թամիրի իշի իլէ ուղրաշտըղը իշին իրատէթ կէվէր վէ փէք զաիֆ հալտա պուլունուր: Իրատէթ իշին գուզվէթ սարֆ էթմէք ազլըն իշլէմէսի տէմէք տիր. հալ պու քի ուլգուտան մագսէտ պէյնին իշինի թաթիլ էտէրէք թամիր իշինէ պապմագ օլտուղունտան ատէմ ուլգույա վարըրքէն հասսէլէրին գափանմասընտան էվվէլ իրատէթ կէվէր: Իմաի րիւյատա ատէմ տիւլինմէյէ պաշլատըղընտա էֆքիար ազընթընը իրատէթ իլէ զապթ ու իտարէ էթմէյէ մուգթէտիր պիր մէվգիտէ պուլունմագ: Ազլ թէսաւվուրլարան թէսաւվուրլար, մէնզարէտէն մէնզարէյէ ազըպ կիտէր, ուլար ուլմագ ալագալարը կէօրիւր, լաքին անլէրէ պիր իսթիգամէթ վէրէմէզ, օ պիչարէ պիր հալտա պուլունուր:

3. Բիւյա իշին տէրխաթըր էտէճէք մուհիմ պիր շէյ տէ իթթիլաը տէրունինին (զիսալցուրիւն) թապագալարը տըր: Այըզ վազթընըզտա տէօնիւպ տէ աշվալը բուհիյէնիգի տիգգաթլա մուլայէնէ էտէրսէնիղ կէօրէճէքսինիղ քի հայաթը բուհիյէնիղ եսխօտ իթթիլաը տէրունինիղ ագալլի իքի թապագա տըր, պիրի պէրրագ, տիկէրի պիր ազ տօնուղ: Էկէր հայաթը բուհիյէնիգի պիր ըրմաղա թէլպիհ էտէր վէ քէնտիմիլ տէ օնա պիր սէյիրճի մէվգիլնտէ ֆարգ էտէրսէք, աշվալը բուհիյէնիլին պիր գըսմը սաթհտա օլուպ պիղէ փէք պէրրագ կէօրիւնիւր, տիկէր գըսմը իսէ ալթտան ազարագ պիղէ տօնուղ կէօրիւնիւր: Մէս. պէն չու սաթըրլարը եազար իքէն թապիի քիւղըտ, եազը, գալէմ վէ չու հագգընտա եազտըղըմ մէսէյէ տաիմա ֆիքրիմին էօնիւնտէ տիր, անլէրի պէրրագ կէօրիւպ հիսս էտիյորըմ: Լաքին թամմ պու էնմատա տիւլարտա սրապալար կէլիպ կէլիյոր, եազըն օտատա պիրի տիւլարա չիվի չագըյոր, փէնճէրէտէն ըիւղկիար էսիպ եիւղիւմէ չարփըյոր, պիր ազ էվվէլ պիր տօսթում օտամա կէլմիլ վէ քէնտի իլէ դօնուչմուչ խաիք, օ գօնուչտուղում մէսէլէնին եանգօսը ֆիքրիմտէ տէվամ էտիյոր: Իմաի էվվէլքի զիքր էթաթլէրիմի միւլլանի (եօգարքի) իրքիլաը շէրուրի վէ սօնրաքիլէրէ Թանթանի (աշաղքի) իրքիլաը

հետոնի թէսմիյէ էտէպիլիւր իզ: Պաղէն թահթա-
նիւէր ֆէվզանի օլուր, ֆէվզանիւէր աշաղը էնէր
թահթանի օլուր: Այլզ վազթըմըզտա իթ-
թիւա ը տէրունիմիդտէքի պու ֆարզը կէ-
րուր վէ ֆիթըրէրիմիդէ օնա կէօրէ էնէմմիյէթ
վէրիթիզ: Բիւյատա պու իրթիպաթ վէ
միւնասէպէթի շաշըրըրըզ: Իրատէթ հանի
անվալ ը բուհիյէի իտարէ վէ մահիյէթ-
լէրինի իային էտէճէք գուվվէթիմիզ գա-
իֆլէնսիյինսէն իթթիւա ը տէրունիտէ ֆէվ-
զանիյի վէ թահթանիյի պիրի պիրինէ գարըշ-
տըրըրըզ: Պու սէպէպտէն բիւյանն մէնզարէ-
լէրի չօգճա սաշմա սափան օլուր: Այլզ վազ-
թըմըզտա տիզդաթ վէ իրատէթ պու իթիյի
պիրի պիրինսէն այլը թուլթուղու իչին հա-
յաթըմըզ միւնթագամ վէ մագուլ պիր պիւթիւն
տիր, մանատար վէ միւթէնասիպ պիր հայաթ
հաշար ըզ: Բիւյատա պուշար պիրի պիրինէ
գարըշըր, պիր պուրտա իզ, պիր տէ Ամէրիգա-
տա պուլունուր ըզ: Պիր ուշարըզ, պիր տէ հէ-
րիմիդտէ չազըլըր գալըրըզ, պիր իխթիյար ըզ,
պիր տէ քիւլիւք չօճուղըզ: Հայաթ միւթէնա-
սըպ պիր պիւթիւն թէշթիւ էթմէյօր: Հաթթա
նիյէ տէֆա բիւյալար՝ այլզ վազթըմըզըն
թահթանի իթթիւա ը տէրունիսինտէքի անվա-
լը թէքրարէն հաշամամըզտան իպարէթ տիր:
Պաղէն բիւյալար այլզ վազթըմըզտա տիգգա-
թըմըզը գուվվէթիւ էնէպ էտէն վազըլարըն
թէքրարը իսէ տէ էքսէր տէֆա, թահթանի
հայաթըն թէքէրիւրինսէն իպարէթ տիր:

4. Բիւյալարտա թէսէլսիւլ թէսավվուրըն
տահա զիյատէ ճարի օլմասը տա չայան ը տիգ-
գաթ տըր: Մալիւմ օլտուղու իւզրէ հայաթ ը
ագլիյէմիդտէ էն պէօյիւք վազըլարտան պի-
րիսի պու թէսէլսիւլ ի թէսավվուր (Associa-
tio of ideas) տըր: Հէր պիր թէսավվուր քէն-
տի րէֆիգի օլան, հանի քէնտինէ պէնզէր հա-
քէնտինէ մուղայիր օլան, տիկէր ֆիթըրէրի
չէքիպ ագլըմըզըն էօնինէ կէթիւրի: Բահաթ
տուրտուղումուզ վազթըլարտա ապըմըզըն պա-
սարը էօնինտէն ֆիթըրէր ըրմագ կիպի երլ-
տըրըմ սիւրաթըլա ագար կիտէր, վէ պու ա-
գըպ կիտէն ֆիթըրէր հէփ պիրիպիրլէրինէ պիր
թագըմ մանէվի զինճիրլէրլէ պաղը տըրլար:
Այլզ վազթըմըզտա ճիգգաթ տէնիլէն ագլի պիր
ֆիլի իլէ պու ագընթըլը իտարէ էտէրիզ, պու
սիլսիլէտէ իչիմիգէ հարայանլարը ֆիթըրին էօ-
նիւնտէ տուրտուրուր, հարամայանլարը կէրի
երթէրիզ:

Բիւյատա պու ագընթըլը իտարէ էտէճէք
իրատէթ գուվվէթիւնէ մալիւք օլմասըլըմըզ ի-
չին պուշար քէյֆլէրինէ կէօրէ էօթէ պէրի
տօլաշըրլար, վէ խարիճի ալէմ իլէ օլան ա-
լագամըզտա նիսպլթէն քէսիլմիշ օլտուղուն-
տան հէփ պու կէօրիւնէն աէրունի մէնզարէ-
լէրի խարիճի վազըլարը գանն էտէր իզ: Պու
սէպէպտէն բիւյատա գէման վէ մէսաֆէ թէ-
սավվուրը փէք նապըս տըր: Պիր տագլիգէտէ
սէնէլէր հաշարըզ, վազթ ու մահալը հիշ պիրի-
պիրինէ ուշմայան հալլարտա պիգէ զարիպ վէ
ապէս պիր չէյ կէօրիւնմէզ:

Պու հագրիգաթըլար կէօղիւմիւզ էօնինտէ
օլարագ չու նէթիճէյէ վասըլ օլուր ըզ քի:
Բիւյատա խարիզիւթթապիա պիր չէյ պուլուն-
մայըպ, օ՝ անճագ ատի վէ թապիլ էօմրիւմիզին
ղօրիպ պիր տէվամը հա թէքէրիւրիւ տիր,
չէօյլէ քի կիւնտիւղիւն տիգգաթընը ճէլպ էթմիշ
հաթթա ճէլպ էթմէմիշ վազըլարըն թէքրա-
րէն իթթիւա ը տէրունիսնէ գահիր օլմասը վէ
գալիֆ պիր իրատէթ վէ նապըս տիգգաթ իլէ
սէնիւն անլէրի վէ չիմտիքի թէէսիրլէրի իտարէ
էթմէքլիյին նէթիճէսի տիր: Ուշգու վազթըն-
տա աշըգ պիր փէնճէրէտէն սօղուզ բիւզկէար
հիւզիւնէ էսէր, վէ գըշըն հօճուղուզ էտիյօր-
սուն տէյու բիւյա կէօրիւրսին, խասթա պիր
սոթթուն հագընտա տիւչիւնէրէք, հա տիւ-
չիւնմէյէրէք ուշգույա վարըրսըն վէ հա անըն
չիֆա պուլտուղունու հա էօլտիւյիւնիւ կէօրիւր-
սին: Ատէմին պիրի զարիպ պիր չէհրտէ պիր
հօթէլէ կիթտի, իլք կէճէսինտէ սապահատէք
բիւյասընտա էթտէրլէրլէ օղրաշտը, սապահա-
յըն աշաղըքի սալօնա էնտիյինտէ կէօրտիւքի
աումա սաաթըն ալթընտա էթտէրլէր սուրէթի
վար իտի: Կէճէ հաթաղա կիթմէզտէն էվվէլ
սաաթա պագտըղընտա օ րէսմ «թահթանի
իթթիւա ը տէրունիսինէ թէէսիր էթմիշ իտի:
Պիր ինկիլիզ գատըն գօճասըլա Հինտիսթան-
տա սէյյահաթ էտէրքէն կէճէ չատըրտա բիւ-
յասընտա սապահա գատար մուհարէպէ մէն-
զարէլէրինտէն միւզթարիպ օլտու: Սօնրա ան-
լաշըլտը քի հագընտա օրատա պիր մուհարէպէ
վազը օլմուշ օլուպ, էօլիւլէրի օրայա տէֆն
էթմիշլէր իմիշ: Գարը ուշգույա վարտըղընտա
լաշէ զօգուսու ալտըղընտան մուհարէպէ հագ-
ընտա տիւչիւնիւպ բիւյալար կէօրմիւշ իտի:
Գօլէրիճ պիր կէճէ էլինտէ պիր քիթապ օգուր
իքէն ուշգույա վարըր, պու գըսսա ուշգու-
սունտա բիւյա կէօրիւպ բիւյասընտա 300 մըս-

րալը պիր չիր թանսիֆ էլէտի, ույանընճա օ՝ գալէմի ալըպ «Գուպլախան» իսմիլլէ մարուֆ օլան չիրինի եազտը: Լաքին 54 սաթըր եազտըգտան սօնրա հանընա պիր միւսաֆիր կէլտի: Լաքին չիրին պագիսինի պիր տտհա տէրխաթըր էտէմէտի: —Ատէմին պիրի ըրւյասընտա պաճաղընտան քէնտինի պիր քէօփէք ըսըրտըղընը սէօյլէտի, պիր գաչ կիւն սօնրա խամօ օլ նօգթատան ֆէնա պիր չըպան զուհուր էթմիշ տիր: Կէօրինիւյօր քի օ չըպան զահիրէ չըգմազտան պիր գաչ կիւն էվվէլ վիւճուտընտա կիզլի պիր սանճը հասըլ էթտի վէ ատէմ ույգու վագթընտա օ սանճըյը հիսս էտիպ քէօփէք ըսըրմասը տէյու թէսալվուր էթտի:

Րիւյալարըմըղըն պէօյիւք գըսմընը կիւնտիւզքի վագըալար վէ ույգուտաքի աշվալըմըղ վէ ֆիքըրն իլլէմէսի թարիգիլէ թէֆսիր էտէպիլիւրիզ, վէ անլէրտէ զարիպ եախօս մանատար ՚գիր չէյ կէօրմէյիզ: Լաքին պալատազիքը էթտիյիմիզ հալլարտա պիրիսի վար տըրքի, անտէ էսըրէնկիզ պիր իւնսիւր պուլուշույօր, վէ անըն ըրւյայա օլան ալագասը տախի շայան ը մէրագ տըր: Եանի թահթանի իթթիլա ը տէրունի, պունը այրըճա միւթալէա էտէճէյիզ:

Յ. Գ. Գ.

ՔԻՄ ԱԶ ԱԼՏԸ

Սօն կիւնլէրտէ աշվալի ի հիւքիւմէթ պիրէր պիրէր Մէճլիսի Մէպուսանա կիտիպ պիւտճէլէրինի թասաիզ էթտիրմէքտէ վէ չանթալարընը սօլտուրուպ չըգմագաա իքէն՝ պիր չօգ էնլ ի վաթանըն մէրագ իլէ Մէպուսան տաիրէսի գափուսու էօնիւնէ թօփանմագտա օլտուղունու կէօրիւպ պէն տախի արալարընա գարըչարագ կիթտիմ, վէ գափու գարչըսընտա անլէր իլէ պէրապէր պէքլէմէքտէ օլտում: Անլէրաէն Հարպիյէ պաշտա օլտուղու հալտէ հէր պիրի ճէպլէրի, գօյունլարը, չանթալարը կէօթիւրէմէյէճէքլէրի տէրէճէտէ սօլու օլարագ չըգտըլար, վէ քէմալ ը զուրուր իլէ սըչրայարագ սալուչտուլար: Էն սօնրալարա սօղրու Մհարիֆ տախի տըչարը չըգտը, միւնթաղըրլար արասընտա պիր չօգ սիւպեան վէ չէպպան տախի մէվճուտ օլուպ անը կէօրմէք իչիւն հասըրէթ իլէ իլէրի աթըլտըգ, ֆաքաթ անը պէլի էյիլմիշ, սիմասը մահղուն,

վէ կէօղլէրի տօլղուն պիր հալտէ կէօրտիւք: Մէյուսիյէթիմիզին ֆարգընա վարըպ կէօղլէրինի խալգա չէվիւրէրէք, «Նէ եափայըմ, էվլատալարըմ, անճագ 1¹/₄ միլիօն կիպի պիր չէյ վէրտիլէր: Պարի չու զաթէն ճէպիմտէ օլան 850 պինի տէ կէրի ալմասսուար իտի, զաթէն քէնտի մալիմ վէ հիսսէմ օլանը տախի էլիմտէն ալըպ պաչգասընա վէրտիլէր տէմէքտէ իտի:

Այնի գէմանտա Զըրաաթ վէ Նաֆիէ տախի աիչարը կէլմէքտէ իտիլէր քի, օնլարըն հալի տէ մէարըֆտան ֆարգըլ պիր չէյ տէյիլ իտի: Անլէրի ալգըչլամագ իւզրէ պէքլէյէն խալգ էլլէրինի գալտըրամագ պիր հալա կէլալիլէր: Պէն զաթէն էվվէլճէ Հարպիյէ վէ Պահրիյէնին փիւր սիւահ օլարագ կէլտիյինի կէօրիւպ գօրգմուշ վէ պէնգիմի աթմըչ իտիմ: Նասըլ իսէ սիւահտան գըլըճտան չօգ խօչլանմամ: Էթրաֆա պագտըմ պիր չօգ արգատաչլարըմըն սիմասընտա տա տէհչէթ ալամէթլէրի նագչ օլունմուշ օլուպ՝ պու տէֆա պիր հիւզն վէ եէս տախի անա միւնղամ օլտու:

Պիչարէ Մէարիֆ, էլլիմտէն կէլսէ հէման աթըլըպ օլ պիրլէրին չանթալարընը քէնտիսի գափմագ վէ ճէպինտէքինի անլէրէ վէրմէք ճիւրաթընտա պուլունաճագ իտի: Իլէրի սօղրու պիր ատըմ աթտը, գօլլարընը գալտըրտը, լաքին ըէֆիգիւնին իւզէրինտէքի գըլըճ վէ գուրչունլարա, պիր տէ քէնտի քէնտինէ պագտը, գօլլարը հանլարընա տիւչտիւ, զալալընըն գուլաղընըն արգասընտա պիր գամըչ գալէմտէն պաչգա պիր չէյի եօգ իտի: Օ պիր ֆագիր ըէֆիգլէրի իլէ Մէպուսան տաիրէսինէ սօղրու կէօղլէրինի չէվիւրիպ հաղին վէ միւլէսիւր պիր սէտա իլէ, «Նէ՝ օլուր 5—6 սէնէ տիր 60 միլիօն սարֆ էյլէտինիզ, նէ՝ մուհասէնէթ օլտու, իքի սէնէտէ սիւահա պարութա 20 միլիօն վէրտինիզ, վաթանա նէ՝ գալտը, պիր տէ պիզի սընայընըզ վէ պագընըզ սիզէ նէլէ՝ր վէրլիւրիզ, տէմէքտէ իտիլէր: Զանն էտէրսին իչէրիտէն սօղուգ պիր սէտա «փարա եօգ» տէյու նիտա էյլէմէքտէ իտի:

«Փարա եօգ մը... Տրէտնթ իչիւն 5 միլիօնը պուլան միլլէթ՝ պիզէ կէլլիւրսէ մի փարա եօգ օլույօր: Խնսաֆ էտինիզ, պիզէ վէրինիզ վէ կէօրէճէքսինիզ քի սիզէ նէ գատար ալա աքքէրլէր, տրէտնթլար վէրէպիլիւրիզ, վէ սիւահտան տահա պէօյիւք պիր գուվվէթ իլէ պու մէմլէքէթին թէմէլլէրինի թագվիյէ էյլէրիզ»

Նէ՛ գատար հագգը իտիւեր, 30 միլիօնը վարիտաթըն հարըսը տիւյունը ումումիյէյէ, հոսնի հարըմ ասրտան պէրու հիւքիւմէթին մէճնունանէ ալըպ հիւ պիր իյէ հարաթմատըղը պօրճլարա վէրիլիր, ումում վարիտաթըն 3 տէ պիրի Հարպիյէյէ թէֆրիպ էտիւր իսէ պագիլէրի իչիւն անճագ 6 տա պիրի գալըր: Մէարիֆ, Զրաաթ, Նաֆիյէ, Տախիլիյէ պու ալթը տա պիր իլէ կէչինմէլի տիր: Մէմլէքէթին հայաթը, ղըտասը վէ իսթիգպալը իչիւն պու գատարճը պիր հիսսէ ալըլըմը տըր: Շու. րագամլար, չու նիսպէթ կէօզ էօնիւնտէ տուրուր իքէն, գալըպտա պու տէվլէթին գէվալը իչիւն սէպէպլէր վէ օրտումուլուն մաղլուպիյէթի իչիւն մէսուլլար արայօրուզ: Պուլկարիա կիպի 5—6 միլիօնտան իպարէթ օլան պիր գալմ մէարըֆա 5 միլիօն վէրիր տէ, 30 միլիօնը պիր միլլէթին վէքիլլէրի անճագ 1¹/₄ վէրիրէր իսէ, օլ մէարըֆըն կիւճէնիպ պիգտէն երւզ չէվիրմէյէ հագգը եօ՞գ մը տըր: Պէն մէմուլ էտէր իտիւ քի 5 ասըլը թարի-խին վէրտիլի տէրպլէր ունուտուլսա պիլէ պարի չու 5 սէնէլիք թէճրիպէ ունուտուլմագ: Օսմանը հիւքիւմէթինին եէկեանէ խաթասը արթըգ իսլահ օլունուր վէ պու պախթըրդ մէմլէքէթ արթըգ օ պէլատան գուրթուլուր: Բեա՛չքի պիւտէ միւզաքէրէսինէ պաչանըր իքէն Զօհրապ էֆ. նին սէօլլէտիլի սէօզլէրին հաղիգի մանասը հէր պիր Մէպուս, հէր պիր Նազըր վէ պու մէմլէքէթտէ հէր պիր ֆէրտ թարաֆընտան անլալըա իտիւ: Մհարժըն Վնգսէսի վաքսնըն գուլվիքթիւնէսի տիր: Պու skhresh գուլվիք գօլսա տէյիլ պիւնէս տիր, պուլ-յուրտըլար: Պիւթիւն ֆիքրինի սիւահա, թէք-միլ հայաթընը մատտի գուլվէթէ, ճիւմլէ սէրվէթ վէ նիմէթ մէնպալարընը հարպ վէ ճիտալա հասը էթմիլ օլան չու տէվլէթ հալա էօրէ՛նմէտի մի քի, ասըլ գուլվէթ սիլան տէ-յիլ տալան տըր, ասըլ մուվաֆֆագիյէթ՝ մու-վաֆֆագիյէթի ասքէրիյէ, տէյիլ մուվաֆֆագի-յէթի մէտէնիյէ տիր: Ասըլ գալէպէ տախի-լի ֆէթն էթմէք տիր, մէմլէքէթ ալմագ տէ-յիլ անը մալ էթմէք տիր, գէնկին օլմագ տէյիլ սէրվէթի իսթիմալ էթմէք տիր: Էհալլէ մալիք օլմագ վէ անը սօփա իլէ տուրտուր-մագ տէյիլ անը մուհապպէթ իլէ րապթ էթ-մէք տիր: Պու իսէ իլմ իլէ, իրֆան իլէ, նուր իլէ, ֆէնն իլէ, ատալէթ իլէ օլուր, եօզ իսէ սօփա թութան հօրուլուր, թէրագը

էթմէք, վուրուճուլուգտան պաչդա պիր չէյէ էլի տէյմէք, վէ պիր կիւն սօփասը կէվէր եա էլինտէն տիւչէր իսէ հէր չէյ էլաէն կի-տէր: Վուրաճագ եէրլէր չօղալտըգճա չաչը-րըր: Արթըգ, չու եօլուն չըգմագ իտիլինի իսպաթ էտէճէք գատար անը վագըլար կէօզ էօնիւնտէ տէյիլ մի տիրլէր:

Զավալը Մէարիֆ, արթըգ իմտատա եէթի-չէճէք ղանն էտիյօր իտիւմ, պիւհարէ իսթէտիլի գատար պաղըրսըն քի, «Գօրգմայընը պէն տրէանթլարտան վէ գրուի թօփարընտան տահա գուլվէթլի իմ, պէն պու իւզէրինէ դօր-գուպ տիթրէտիլինիզ վաթանը մուհաֆագպա քիաֆի իմ, պէնիմ օլտուղում եէրտէ սատտէթ օլուր: Սարիճտէն քիմսէ քէն վէ ատալէթ էթ-մէք պիլ աքս հիւրմէթ էյլէր: Մուհապպէթ գօլ-լարը պիգէ ուզանըր: Տիւչմէն վէսիլէ պու-լամագ, տօսթլար չօղալըր: Պէնիմ օլտուղում եէրտէ օրտուլար միւհէմ օլուր, տօնանմա-լար՝ դըրըմագ դըրհար իլէ գափը օլուր: Արթըգ գան, ղըթալ, ճիտալ, աթէլ վէ գուլ-չունա հաճէթ գալմագ: Զրաաթ, թիճարէթ, սէրվէթ, գուլվէթ, իթթիհասը անասըր վէ ասայիլ թէմէլլէնիպ գալալար թէչքիլ էյլէր: Օրայա նիֆագ, իսեան, ֆագը, գարուրէթ, իլլէթ, թէասսուպ, պօլգօթ տիվանէլիլ վէ տախիլի գուլվէթլէրէ էն ղիյատէ ինթիյաճ վար իքէն, անլէրի պիր պիրինէ չարփարագ մէմլէքէթի վէ մալիլէյի գէպուն էտէճէք ճիւ-նէթ օրթատան տէֆ օլուր, վէ եէրինէ մէտէ-նիլլէթ, վէ մէտէնիլլէթին գուլվէթի գաիմ օ-լուր:» Բի՛մ տինլէյօր: Է՛յ Օսմանը տէվլէթին միւտիրանը, կէլինիզ պու կիւզէլ վաթանըն պախթըրդ ամմա էյի էվատալարընը քիաֆ-ֆէսինէ սիլահ վէրէճէք գանունլար իլէ պիր տէ պէրապէր քիաֆֆէսինէ մէարիֆ վէ սալահ վէրէճէք գանունլար վագ էտինիզ, օլ գէման հէմ սիզ հէմ պիզ էհալի րահաթ էյլէրիզ:

Ա. Ս. ՆԱԴԴԱՇԵԱՆ

ՀԱՏԻՍԻ ԳՈՒՏՍԻ

Պէն պիր քէնճի մախֆի իտիւմ,
Պիր խաղ՛նէ ի մէվճուտ իտիւմ:
Պիլինմէք պէնիմ մահպուլըմ օլտու,
Վէ իսալը իսալգ էթտիմ
Թաքի պէնի պիլսինլէր:

ԱՅՎԱԼԸ ՀԱԶՐԵ

Ամերիգասու իբի մեհյա.— Ամերիգասաքի էրմէնիւէրին պու կիւնէրտէ իքի մուհիմմ մէճլիսլէրի իճթիմա էյլէմիշ տիր, պիրի Յու- նիս 4-7տէ Թրոյտա Հայ Առնարանական Միո- րիւնըն 13իւնճու սէնէվի մէճլիսի վէ տիկէրի Յունիս 18-21տէ Ամերիգասա մուզիմ էրմէնի թալէպէ միոքիւնիւնըն 5 ինճի սէնէվի իճ- թիմաը: Պիրինճիտէ 19 ինճիլի քիլիսէ վէ ճէմաաթլարըն մուրախիսապարը հազըր պու- լունուպ Ամերիգասաքի էրմէնիւէրին բուհանի իհթիյաճլարընա տաիր միւզաքէրաթտա պու- լունմուշար վէ պազը միւֆիտնութղար տին- լէմիշլէր տիր: Մ. Ամերիգանըն շարգի էյա- լէթլէրինաէ (ղարպի էյալէթլէրին քիլիսէլէրի պու միոքիւնտա տախիլ տէյիլ տիր) 8 քիլիսէ վէ 15 ճէմաաթ պուլունուպ, պունլարտաքի ճէմաաթըն սալըսը 1,200 վէ քիլիսէ ազալարը 600 տիր: Պունլարտա 12 չոպան վէ 8 վաըզ վար տըր: Պու ճէմաաթլար 10,000 տուար (2,200 օսմ. լիր.) բուհանի վէրկի վէրիւլէր, խարիճտէքի խայրիսահ մագսէտլէրէ վէրտիք- լէրի խանէ 2500 տուար (550 օսմ. լիր.) օլու- յօր: Թալէպէլէր մէճլիսլիստէ 33 թալէպէ վէ թալիպաթ հազըր պուլունուպ, Ամերիգա մէքթէպլէրինաէ թահսիլ իլէ օղրաշան էրմ. կէնճլէրին վազիֆէլէրի հազըրնտա միւզաքէ- րաթտա պուլունմուշ տըրլար: Պու մէճլիստէ էրմ. թալէպէնին քէնտի վաթանլարընա տօղ- բու վազիֆէլէրի թէէյիտ էտիլէրէք, միլլէթին թէրազըրըն էմրինտէ կէրէք գալէմլէրի կէրէք հուզուրլարը իլէ իչլէմէք կէրէք օլտուզլարը իսթար էտիլմիշ տիր: Պու իքի մէճլիսլէր տէ Ամերիգասաքի էրմէնիւէրէ իֆա էթտիքլէրի հիւսն ի խըտմէթ իչիւն թէպրիքէ չայան տըր- լար: Հայ Առն. միոքիւն օրտաքի ինճիլի էր- մէնիւլէրին բուհանի հայաթընա խըտմէթ էթ- մէքլէ պէրապէր հէր սէնէ վաթանտաքի քի- լիսէլէրի գիքը էյլէյիպ անլէրէ խանէլէր կէօն- տէրիւլէր, վէ Թալէպէլէր միոքիւնը տախի Ամերիգասաքի կէնճ թալէպէ արաւընտա իչ- թիրաք վէ հիւքսէք տէրէճէտէն մանէվի հիս- սիյաթ հասըլ էթմէքլէ պէրապէր անլէրին վա- թանա գարը միւքէլլէֆ օլտուզլարը վազի-

ֆէյի թէէյիտ էտէր: Թալէպէ միոքիւնընըն տէվամընա Մր. Մ. Գարապէօզեան վէ Մր. Կ. Թ. Փիւլմանեան մատտէթէն մուալէնէթտէ պուլունուրլար:

Ավստրիա-Սըրպիսքան իիսթիլսվը.— Կէչէն հաթթա վէրտիյիմիզ խապէրաէն կէօրիւլալիւ իւզըր, Ավսթրիանըն Սըրպիա ալէյհինտէ տա- վասը սալթ վէլի ի հատ իլէ զէվճէսինին էօլ- տիւրիւլմէսի տէյիլ տիր: Ավսթրիա Մաճար հիւքիւմէթի 1909տա Պօանա-Հէրսէքի իլհագ էթտիյինտէ Սըրպիա Ավսթրիա իլէ էյի գօնչու կիպի մուամէլէ էթմէյէ սէօզ վէրմիշ իտի, լաքին Ավսթրիա հիւքիւմէթինին զաննընճա օ վազթտան պէրու վուզու պուլան վազըլար Սըրպիանըն քէնտի գօնչուսունա տօղրու փէք սամիմի հիսսիյաթ թաչմատըղընը խապաթ էթմիշ օլուպ, պու սօն սուրի գաստ օ հալըն թա- պիլ պիր նէթիճէսի տիր: Իմտի Ավսթրիա-Մա- ճար հիւքիւմէթի Սըրպիսթանըն պու մուամէ- լէսինէ պիր էնճամ վէրմէք իսթէյօր: Տիկէր պիր շէյ շու տըր քի, պու սօն Պալգան վա- զըլարընտա Սլավլըզ լուզումունտան զիյատէ մուվաֆֆապիյէթլէ թէրազըր էթմիշ օլուպ, Ավսթրիա-Մաճարիսթանտա պուլունան Սլավ ռնսուրըն տա բահաթսըզ օլմասընա էօլ աչ- մըշ տըր: Պու Սլավ հարաքէթի մէն էտիլմէլի տիր: Իմտի տէմէք օլույօր քի պու իթիլիա- ֆըն առ էսասը շէրման վէ Սլավ գալմլարըն միւճատէլէսի տիր: Լաքին Սփիթթէյըլըն զան- նընճա Ավսթրիա տալայա մագուլ պիր էօլտա պաչլամամըշ տըր: Էվլէլա Սըրպիատան էօյլէ շէտիտ վէ գաթի մէթալիպտէ պուլունմուշ տըր քի, Սըրպիա անա իթթիպա էտէրէք հէմ ճիւմլէ գապահաթը իւզէրինէ ալմըշ օլաճագ, հէմ տէ միլլի շէրէֆինի պիւսպիւթիւն գայ էտէճէք տիր: Պունտան մատա պու Սլավ տէվլէթի էզմէքլէ տիկէր Սլավ տէվլէթլէրին, էզճիւմլէ Գարատաղ վէ Բուսիանըն իղզէթինէ տօղունմուշ օլաճագ տըր: Խոսուսա Ավսթրիա- Մաճար էհալիսինին պէօյիւք պիր գըսմը Սլավ օլտուզլարը հալտա, Սլավ պիր տէվլէթէ գարը Սլավ առքէր չըզարմաղըզ փէք ազիլանէ պիր ֆիլի օլմայաճագ տըր: Ավսթրիա-Մաճար հիւ- քիւմէթի զաթէն պու հիւզտէն տախիլի միւշ- քիլաթա մարուզ պուլունույօր: Տիկէր Պալ- գան տէվլէթլէրի պու կիւն Սըրպիանըն մագ- լուպիյէթի պիրազտան քէնտիլէրին տէ մագ-

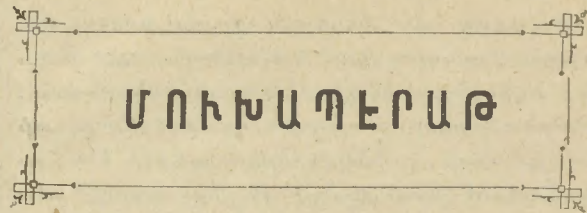
լուսինյէթի տէմէք օլաճաղընը պիւնէք պուսըրատա պայտսըղ տուրամայաճաղար տըր : Խուսուսա Բուսանիա պուս մէսէլէտէ հիսապատան տիշարը պրագըլամայաճաղ տըր : Մաճարիսթանըն Թրանսիլվանիա էյալէթինտէքի Բուսանլար պուս իքի տէվլէթլէր արասընտա նաղիք պիր մէսէլէ թէշքիլ էտիյօրլար : Վէ Բուսանիա տահա մուհարէպէտէ եօրուլմամըջ օլտուղունտան անըն մուխասէմէթի հիսապա ալընմագ կէրէք տիր : Եա Բուսիա՝ Բուսիանըն Ավսթրիայա գարչը հիսս ի խուսուսէթի էթէտէն պէրու մալիւմ օլարագ Բուս էհալիլի վէ օրտուլու Ավսթրիա ալէյհինտէ պիր հարպա թահրիք էթմէք փէք լիւճ օլմայաճաղ տըր : Խուսուսա Փաթօլիք Ավսթրիանըն Օրթոտօք Սլավլարա թէաատի էտէճէքլէր ինթիմալը անլէրի տահա զիյատէ գըզտըրաճաղ տըր : Պուս կիւն Բուսիա օրտուսը իթթիհատը միւսէլլէս օրտուլարընտան զիյատէ գուլվէթլի պիր հալտա պուլունուլօր : Հաթթա պուս մուհարէպէտէ Ավսթրիանըն իթալիայա տա կիւլէնմէսինի Սիկէրիյքըր քեարը ազըլ կէօրմէյօր : իթալիանըն քէնտինտէն էօյլէ թալէպլէրի վար տըր քի անլէրի Ավսթրիանըն գօլայ գօլայ վէրէճէլինի զանն էթմէյօր : Պուս միւլքիլաթը թատատ էթտիքտէն սօնրա Դուլ Ֆրանսիա Ժօզէֆին սուլհ փէրվէրանէ թապիւթընըն չու սօն կիւնլէրինտէ պէօյլէ միւտհիլ պիր մուհարէպէտէ կէրիշմէյէ միւսատտէ էթմէյէճէլինէ տաիր իթիմատընը պէյանլա , մուհարէպէտին օլմայաճաղընը , հաթթա հարպ պաշլասա պիւն իլէրի կիթմէյէճէլինի զանն էտիյօր :

Իֆի ըրգ առաւընսա .— Էվրօփա իւզէրինտէ էլէէվմ տէօրթ պէօյիւք ըրգ հիւքմրան տըր : Անկլօ-Սաքսօնլար , Լաթինլէր , ձէրմանլէր վէ Սլավլար : Պուսլարտան սօն իքիսի սահէ ի մէտէնիլէթէ էն սօնրա աթըլանլար տըր : Պուսլարտան էվլէլ Էվրօփա մէտէնիլէթինին պայրագտարը օլան Լաթինլէր վէ Անկլօ-Սաքսօնլար Էվրօփատաքի մէվգիլէրինի թէէմին էթտիքտէն սօնրա Էվրօփա խարիճինտէ պուլունան գըթաթա աթըլմըջլար տըր վէ գապիլ ի իմար վէ միւթէմէտտին պիւթիւն հէրլէրի գապթ էյլէմիլլէր տիր : Շէօյլէ քի ձէրմանլէր վէ Սլավլար քէնտի գուլվէթլէրինի թօփլա-

յարագ մուգթէտիր սիյասի վահտէթլէր թէշքիլ էթտիքլէրի գէման էվրօփա իլէ միւթթասըլ Ասիատան պաշպա տիկէր պիւթիւն գըթալարտա գապիլ ի իմար հէրլէրի գապթ էտիլմիլ պուլաուլար : Պուսլար իսթէր իսթէմէղ հա էվրօփա տաիրէսինտէ սըզըջպ գալմայա վէ հաթթա Ասիա սահէսինտէ թէվէսսիւ էթմէյէ մէճպուր գալտըլար : Սլավլ ըրգընա մէնսուպ Բուսիանըն մէվգիլի Ասիա իւզէրինտէ թէվէսսիւ էթմէյէ միւսթալտ օլտուղունտան Բուսիա հայրէթպախչ պիր սիւրաթլա Ուրալ վէ Դաֆգասիա տաղլարընտան թա Մանչուրիա վէ Աֆղանիսթանա գատար իսթիլա էթտի : Պուս տէվլէթ ճալա շարգէն վէ ճէնուպէն ալին իսթիգամէթ իւզրէ ելւրիւմէքտէ տէվամ էտիյօր : Այնի Սլավլ ըրգընա մէնսուպ տիկէր ազվամա կէլինճէ , պուսլար կէօզլէրինի ալըպ վիճտանը միլլիլէրինի պուլաուլարը գէման քէնտիլէրինի պաշգալարընըն թահթը հաքիմիլէթինտէ կէօրտիւլէր : Պիր թարաֆտան թիւրքլէրին , տիկէր թարաֆտան տա ձէրմանլէրին : Թիւրք հաքիմիլէթի էն գօլայ վէ էն զայիֆի իաի : Պինաէն ալէյս պուսլար պիւթիւն գուլվէթլէրի իլէ էվլէլա չու հաքիմիլէթի գըրմաղա գօչուլտուլար : ձէրմանլէր իսէ , եօգարըտա արգ էթտիլիմիլ կիպի էվրօփա սահէսինտէ սըզըջպ գալմագ մէճպուրիլէթինտէ իտիլէր , ալէմ հաղմա էտիլիր իքէն պուսլար հաղմայա իշթիրաք էտէճէք հալտէ պուլունմայօրլարտը , օ հալէ կէլտիքլէրի գէման հաղմա արթըգ պիթմիլ իտի : Սօն Ալման— Ֆրանսըղ մուհարէպէսինտէն սօնրա , եանի , գըրգ տէօրթ սէնէլիք պիր միւտտէթ էսնասընտա Ալմանիա էհալիսինին մըգտարը հէման իքի գաթ թէգայիւտ էթմիլ տիր , եանի օթուզ սէքիլ միլիօնտան ալթմըջ սէքիլ միլիօնպ գատար վարմըջ տըր : Թիճարէթին մըգտարը իսէօն իքի քէրրէ թէգայիւտ էյլէմիլ տիր : Հագիգաթը հալտա ձէրմանլէր պուս կիւն քէնտի գալըպլարընա սըզամագ օլմուլ տըր : Լապիտ վէ նաչար պիր մախրէճ պուլմագ մէճպուրիլէթինտէ տիրլէր , հալ պուս քի պուսլար քէնտիլէրին պուլունտուլարըն հէրլէրտէ պիլէ Սլավլար թարաֆընտան թաղհիգ էտիլմէքտէ տիրլէր : Սլավլար տա ալին տէրէճէտէ օլմասա տա հինէ զայէթ սէրի պիր սուրէթտէ թէքսամիւլ վէ թէգայիւտ էթտիքլէրինտէն , ալին սահէ իւզէրինտէ հաչայան վէ հաքիմ օլան ձէրմանլէր իլէ փէնչէլէլմէք մէճպուրի-

ի թիւյթէն ի թիւիսաց օլունան պիր թէտպիր-
տէն ի պարէթ օլուպ, հօգսա սերկիւղէշթնու-
յանէ պիր սիյասէթ թագիպ էթմէք ի իւն տէ-
յիւ արի: Թիւրքիա փէք պէօյիւք զայաթ իւն
հարպտան եէնի չըգմըջ օլտուղու հալտէ թէք-
րար պիր սէֆէրպէրլիք իւն օլունմասը պէօ-
յիւք պիր եիւք տիր: Ֆազաթ պիւթիւն տիւն-
եա օ գատար չիտտէթլէ սարսըլըյօր վէ հէր
չէյ պիրիպիրինէ օ գատար չիտտէթլէ գարը-
յըյօր քի, պու քէչմէքէյ ի իւնտէ քէնտիմիդի
դուրթարմագ ի իւն պու աղրր եիւքիւ տէ
թալըմագտա թէրէտտուտ էթմէյէճէյիւ. աղըր,
ֆազաթ զարուրի պիր եիւք. Հիւքիւմէթ՝
անվալըն վէխամթի գարչըսընտա պազգա
սուրէթլէ հարաքէթ էտէմէզ իտի, չիւնքի
տիւվէլ ի մուաղլամատան մատա Ֆիլէմէնք,
Խսվիչէրա, Պէլճիգա կիպի պիթարաֆ տէվլէթ-
լէր տախի պիթարաֆլըզլարընը մուհաֆաղա
էթմէք ի իւն սէֆէրպէրլիք իւնընա մէճպուր
օլտուղլարը հալտէ, պու մէճպուրիյէթ պիղիմ
ի իւն տահա զիյատէ սապիթ տիր: Վագաա
Պալգան տէվլէթլէրինտէն Պուլղարիսթան,
Բուճանիա վէ Եունանիսթան սէֆէրպէրլիք ի-
ւն էթմէտիքլէրի հալտէ պիղիմ սէֆէրպէրլիք
իւն էթմէմիզ պիր թահրիք օլապիլիր գաննը
խաթրա կէլէպիլիր, ֆազաթ մէվքիւր Պալգան
տէվլէթլէրի նիհայէթ պիր հաֆթա զարթընտա
սէֆէրպէրլիքլէրինի իքմալ էտէպիլտիքլէրի
հալտէ, պիղիմքի փէք աղըր օլույօր, չէօյլէ
քի սօն հարպտա կէօրտիւյիւմիւզ վէճիլէ գա-
թի մուհարէպէլէր օլուպ պիթաիլի հալտէ
պիղիմ սէֆէրպէրլիյիմիզ հէնուզ նիհայէթ
պիլէ պուլմուզ օլմայօր: Պապը Ալի՝ էվրօ-
փատա սուլհ ու միւսալէմէթին սէրիէն թէէս-
սիւսիւնիւ խալիսանէ արգու էտէր. հիւքիւ-
մէթ ի Օսմանիյէնին մագսէտի՝ պիթարաֆ-
լըզ վաղիֆէսինի հագգըլա եափապիլմէք տիր:
Պու տա չու կիւնլէրտէ անճագ գուվվէթլի
պուլունմագլա միւմքին օլապիլիր: Եանլըջ
անլաչըլմասըն, Իսթանպուլտա սերկիւղէշթնու
սիյասէթ թարաֆտարը պիր թէք քիմսէ պիլէ
հօգ տըր:

Մ ՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՀԱԳԻԳԻ ԹԱՊԻՊ ՔԻՄ ՏԻՐ

ՏՕԳ. Ա. Կ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ, ՊԻԼԷՃԻՔ

Ա.

Լիսանը Օսմանիտէ թէպապէթէ՝ «Ֆէնն ի
ճէլլի թըպպ» իւնվանը վէրիւմիշ տիր: Իշպու
իւնվան թէպապէթի ֆէննիյէրին մաֆէվզինէ
գօմուշ տըր, զիրա թէպապէթ բուհանիյէթ-
տէն սօնրա պէշէրիյէթին համիսի, մուհաֆըզ
մէլիյի վէ մէտէսկեանը տըր: Ֆիւնունը զա-
րիֆէ ինսանը թէնվիր վէ թէրֆի էտէրէք մէ-
սուս գըլար, լաքին ֆէնն ի թըպպ անա մու-
ավէնէթ էտիպ անը իհիա էտէր, վէ նիլէ տէ-
ֆա՝ էճէլլին սէյֆ ի հէլաքընա գարչը անը մու-
հաֆագա վէ խէլաս էտէր: Եու հալտա ինսան
խաթրա օլուրսա վէ հաթթա ճիւղիճէ պիր
զաաֆ վէ հա պաշ աղըրընա պիլէ միւպիէլա
օլսա, տէր հալ թէպապէթի իմտատա չաղը-
րըր, վէ անտէն քեամիլէն գաթը իւմիտ էթ-
մէտիքտէն սօնրա տիյանէթ վէ ուլուհիյէթէ
միւրաճաաթ էթմէզ:

Ֆէնն ի թըպպ պու գատար եիւքսէք վէ
ճէլլի օլտըղը հալտէ անըն թահսիլի վէ հաթ-
թա մէվզի ի թաթպիղէ գօմուլմասը ի իւնտէ
տախի պէօյիւք միւլքիլաթ վէ պիհիսապ սու-
ուպէթէ թէսատիւֆ օլունմագտա տըր: Պի-
նաէնալէյհ աղլարը անըն թահսիլինտէ մու-
վաֆթագ օլուրլար: Վէ թապիպ իւնվանընը
ալմըջ օլան չօգլարընըն արասընտա տա ազ-
լարը հագիգի պիր թապիպ օլմըջ տըրլար:

Ֆէնն ի թըպպըն իւլվիյէթի հէր քէսէ մա-
լիւմ պիր հագիգաթ իքէն, նիլէ տէֆա էհա-
լիմիզ արասընտա էօյլէ սու ի անվալա թէսա-
տիւֆ օլունույօր քի, օ՝ թօզ թօփրազ ի իւն
տիւլէն ինճու տանէլէրի կիպի քէնտի ճէլալ
վէ շէրէֆինի զայ էտիյօր: Էհալիմիզ չու հալը
ճէհալէթտէ տէվամ էթտիքճէ, պիր թարաֆ-
տան «Ալլահ քիմսէի հէքիմիզ եէրտէ պրագ-
մասըն», տէրքէն, տիկէր թարաֆտան տա հա-
գիգի պիր մէտէնիյէթտէն մահրոււմիյէթ վէ
թէասսիւպլէրիլէ թէպապէթէ մէյտան վէր-
մէզլէր քի, քէնտի հագիգի շէրէֆ վէ իգթի-
աարընը իպրագ վէ իրաէ էտէպիլսին: Պիր թա-

զըմ տէտէ վէ նէնէտէն գալմա դօրգու վէ
 իւրքիւյէ պաղըպ իլաճ եափանլար, պիր թա-
 զըմ կէօղիւ չափազլը, պուրնու սիւմիւքլիւ
 հաճամաթճըլար, ուսթուրա վուրուճուլար, օ-
 գուլուճուլար, իւֆիւրիւճիւլէր, ֆրէնկիւ եա եէլ
 իլաճը եափանլար, քիրլի վէ փիս քէլփէթլին-
 լէրլէ տիշ չէքիպ, էօմրիւնտէ նէղաֆէթ վէ
 եա թէհարէթտէն հիշ խապէրլէրի օլմամըշ օ-
 լան պէրպէր ճէրբահլար, էլլէրի քիրլի վէ ու-
 դուն թըրնադլարընըն արասընտա եէթմիշ պէշ
 տանէ գատընլարը զէհիրլէմէյէ քիսֆի միք-
 րօպլարը պուլունան պիր թաղըմ էսքիմիշ է-
 պէ հանըմլար վէ սաիրէ, էհալինին իշպու-
 ճէհալէթլինտէն իսթիֆատէ էսէրէք, վէ էհա-
 լի իսէ քէնտի ճէհալէթլէրիլէ անպէրէ էհէմմի-
 յէթ վէ թաղվիյէթ վէրէրէք ֆէնն ի ճէլի ի
 թըպպըն ճէլալ ու չէրէֆինի պէթալէթ վէ
 թէասսիւպ փէրտէլէրիլէ սէթր էտիօրլար:
 Պիր թաղըմ եարալար իւզէրինէ էօրիւմճէք
 դօյարադ վէ եա տա գուրչուն չըգարմադ
 մազսէտիլէ եարանըն իւզէրինէ ֆարէ լաշէսի
 վէ եախօտ գուրչունու գալրար չըգարըր տէ-
 յու եարանըն իշէրիսինէ փիս մէրհէմլէրէ պու-
 լաշմըշ իւշ չաթալ ֆիթիլլէր սօգարադ, վէ վիւ-
 ճիտին ինճինսիշ օլան պիր մահալը իւզէրինէ
 գուլրուդ դափաղը գօյուպ, գօղանա գատար
 իւզէրինտէ պրագարադ, վէ եախօտ սիյահ թա-
 վուղը թիւլլէրիլէ պէրապէր տէօյիւպ, խաս-
 թանըն պէլինէ պաղլայարադ, պաղէն սիյահ թա-
 վուդ եէրինէ իսէ հայվան տալաղը վէ եա գա-
 րա ճիյէրի գօյարադ վէ սաիրէ վէ սաիրէ իլէ
 ֆէնն ի թըպպըն էլ վէ ալադլարընը պաղլա-
 մաղա չալընըյօրլար: Պաղէն աթըպպանըն քէ-
 մալը էհէմմիյէթ վէ խալֆ ու տիգգաթ վէ
 հաթթա իւշ պէշ տանէսինին դօնսօլթօ իլէ
 թային էթաիքլէրի ուսուլը թէտալիյի պիր
 դօնա գարընըն պիր թէք լաղըրթըսը թար ու
 մար էտէր: Հէլէ համտ օլտուն քի, պու կիպի
 պիլիմսիդ վէ մուճիպ ի ար օլան անվալ
 թալիմ ու թէրպիյէ սայէսինտէ կէրչի աղըր
 աղըր, երինէ տէ կիթտիքճէ գաիլ օլմագտա տըր:

Պիր տէ էհալիմիդ չօդ տէֆա թէպապէթլէ
 գարըն նանքէօրլիք էթմէքտէ տիր: Պու հալ
 իսէ տաիմա մուճիպ ի թէէսսիւֆ վէ մէյուսիյէ-
 թիմիդ օլմուշ տըր: Պաղարը տարա կէլտիյի
 կիպի պին տիւրլիւ իւմիտ վէ թալթիֆլէր ի-
 լէ թէպապէթլէ միւրաճէաթ էտէրլէր: Փագաթ
 պիր ադ ոսնրա էվլէլքի թալթիֆլէրինի ու-
 նուտարադ եա տօգթօրըն իւճրէթինի քէսմէ-

յէ գալգըշըրլար վէ եա տա պաշգաճա մուա-
 մէլէտէ պուլունուրլար: Հէլէ խասթա տա
 էօլէճէք օլուրսա, սէն արթըգ սինիլէ պիր
 գաշ գատըն պիր արատա պուլունուրլարըն-
 տա զէվալը տօգթօրըն ալէյինէ սէօլլէնէն
 լաղըրթըլարը: Պիրի տօգթօրըն ճէհալէթլինտէն
 տիկէրի իգթիտարսըղըղընտան պահս էտէր
 իքէն, էթթէտէն պիր ախէրի, «Ճանըմ նի՛չիւն
 պօշունա եօրուլույօրսունուդ, պու շէհրտէ
 զաթէն տօգթօր եօգ տըր, վէսսէլամ» տէյէրէք
 աթըպպանըն սիճիլինի քէսիպ աթար: Վա՛յ
 զէվալը թէպապէթ վէ աթըպպա... Նէ՛րէտէ
 գալտը սիգին զայրէթ վէ խասթայա կէօսթէր-
 տիլինիդ հիմմէթ, հա՞նի սիգին իգթիտար
 վէ մէհարէթլինիդ, եօգսա ճիւմլէնիդ տէ էհա-
 լինին ազչէսինի թօփլայըպ, քէնտի թէայլիւ-
 չիւնիդի թէէմին էտէն մուաճճիդ քիմսէլէ՛ր մի-
 սինիդ: Խա՛յր, խայր, է՛յ միւհթէրէմ էհալի,
 էյիճէ մալիւմինիդ օլտուն քի, տօգթօրլար տա-
 իմա սիգին տօսթընը, մուալինինիդ վէ հէմ-
 տէրտինիդ օլան ճիտտի հէմճինսէլլինիդ տիր:
 էվլէթ, պի՛ղ՝ հալը հաղըրտա, պէշէրիյէթին
 պիլ ճիւմլէ ինթիյաճաթընը իգնա էտէճէք վա-
 սիթալարա մալիք օլմայարադ, չօդ միւտնիշ
 խասթալըղլար վէ անվալ գարչունսնտա գօլ-
 արըմըղը գալունալուրուպ սէյր էթմէքտէն
 պաշգա պիր շէյ եափամայօրուդ, պաղէն տէ
 գուսուրլարըմըղ օլուրսա տիւլիւնիւնիւղքի,
 պիղտէ սիգին կիպի ինսան իդ, վէ չօդ տէֆա
 սիդ պիղէ լաղըմ օլտուդու կիպի իլէյէճէք
 ֆուրսաթ վէ մէյտան վէրմէյօրսունուդ:

Ինկիլթէրա տա հէր էվլին խուսուսի պիր
 թապիպի օլուպ, մէղքիւր խանէյէ քէնտի թա-
 պիպինին խապէրի օլմագսըղըն վէ ըրգասը
 թահսիլ էտիլմէքսիլին ախէր պիր թապիպ
 կիրէմէդ, վէ չայէտ կիրէճէք օլուրսա, ֆա-
 միլեա թապիպի, կէրէք խանէ սահիպի վէ
 կէրէք մէղքիւր թապիպ ալէյինէ իգամէ ի
 տալա էտէպիլիւր: Իմտի ինկիլթէրա վէ ա-
 խէր մէտէնի տիյարլարտա հալ պէօլլէ իքէն
 պիղիմ էհալիմիդ հէմ խուսուսի պիր թապիպ
 էտէնմէքլիյին մանասընա չօդ էհէմմիյէթ լէր-
 մէդ, հէմ տէ քէնտի խասթալարընա ճէլալ էթ-
 տիգլէրի տօգթօրըն ճէպ մէնտիլլէրինտէն տահա
 գօլայ տէյիլլէրլէր: Վէ պու միւնասէպէթլէ
 տախի հէմ տօգթօրլարըն ալէյինէ իսթէ-
 տիքլէրի կիպի աթարլար վէ հէմ տէ տօգ-
 թօրլարը պիրպիրինին ալէյինէ գըյամ
 էթտիլմէնին ուսթասը տըրլար: Խասթասընա

պուռ կիւնն պիր սօգթօր կէօթիւրիւր, իքի կիւնն սօնրա պիր ախէրինի, էրթէսի կիւնն տէ պիր պաշգասընը կէօթիւրիւր, հալ պու քի, զէ-վալլը պիւմէղ քի պու հօլ իլէ զիյանն չէքէն իլք տէֆա քէնտիլէրի տիր: Պիր էվինն պիր թապիպի օլմալը տըր քի, օ՝ խանէ խաղընըն թապիպի վէ ասէթլէրինի էյիճէ պիլէրէք, անա կէօրէ խասթալըզլարընտա քէնտիլէրէ մուսվէնէթ վէ խըտմէթ էտէպիլսին:

Պէօյլէճէ տէ պիր խասթանըն պիր սօգթօրու օլմալը տըր: Պիր կիւնն պիրի, էրթէսի կիւնն պիր ախէրի կէօրէճէք օլուրսա, ուսուլը թէտավի պօզուլուր վէ սօգթօրլար եէքտի-կէրլէրինին իլաճլարընտան խապէրտար օլմա-յարագ իլաճ վէրաիլէրինտէ, օլապիլիր քի իլաճլար եէքտիլէրինէ զըտտ կէլիր վէ պէօյլէճէ խասթա միւթէգարըրը օլուր: Շուրասը տա վար քի, խասթա աղըր օլուրսա վէ եա սա խու-սուսի սօգթօրտան լաղըմ կէլտիյի գատար մէնֆաաթ հասըլ օլմաղ վէ եախօտ պիր սօգթօր իլէ գանաաթ հասըլ օլմաղ իսէ, օլ զէ-ման խասթա սահիպլինին ախէր պիր եա պիր գալ թապիպլէրէ միւրաճէաթ էթմէյէ հագզը օլապիլիր, չու չարթ իլէ քի, ճիւմլէ սօգթօրլար պիլիլիքսէ պուլուռնաուրուլմալը, իլթէ պուռնա աթըպպաճա զօնսօլթօյա իլթիրաք էտէն աթըպպա էքսէրիյէթ ի արա իլէ պիր խաթթը ը թէտավի թալին էտիպ, խասթա սահիպլինին հիւսնի ըրիլաընյա, խասթայը եինէ ֆաթիլեա սօգթօրուռնա վէ եա իլլէրինտէն պիրինէ թէրք ու թէպիլմ էտէրլէր: Շայէտ խասթա սահիպի իլպու գօնսօլթօյա իճրա էթտիրէճէք գաաար գուվվէ ի մալիյէ մալիք օլմաղսա, օլ զէ-ման էն էյի թարիգ էվլէլքի թապիպլին ըէ-չէթալարընը ալարագ, ախէր պիր թապիպլէ միւրաճէաթ էթմէլի քի, իքինճի թապիպ խասթայը քէնտիլտէն էվլէլ նէ կիպի թէ-տավի էթմիլ օլտուղուռնա կէօրէրէք էօյլէճէ թէտավի էտէպիլսին:

Շիմտիյէ գատար սէօյլէտիլմիդ սէօզլէրլէ, պիւթիւնն գապահաթը միւրթէրէմ էհալիմիդ իլգէրինէ գօտուգ. ֆազաթ պիր ազ տահա տիւլիւնիլէճէք օլուրսա՝ թէպապլէթին ալէյ-հինտէ հուսուլէ կէլէն սու ի թասավլուրաթ վէ հաթթա նիլէ հագարաթ միւպալաղա օլմաղ զանն էտէրիմ տէրսէմ քի, եիւզտէ 75ինին մէսուլ վէ միւսէպպիպլէրի պիլ, եանի սօգթօրլար իլ, Հէր չախսըն օլտուղու կիպի հէր

սանաաթ վէ մէշղուլիյէթին տախի քէնտիլնէ մախսուա շէրէֆ վէ փրէսթի վար աըր, քէն-տի չախսընա հիւրմէթ էթմէյէն պիր ֆէրտ էհալի արասընտա շէրէֆինի զայպ էյլէտիլի կիպի, քէնտի թիճարէթ վէ սանաաթընա հիւրմէթ էթմէյէն վէ շէրէֆ վէ հալսիլէթինի մուհաֆաղա էթմէյէն պիրինին տէ էհալտէն հիւրմէթ վէ շէրէֆ մէմուլ վէ թալէպլինէ հագ-զը հօգ արր: էօյլէ իսէ, պիլ, եանի, աթըպ-պա լուղէթին մանասընյա հագիլի պիր սօգթօր օլմատըգճա, նէ սէնաաթըմըղ վէ չախ-սըմըղ իլիւն էհալտէն հիւրմէթ վէ շէրէֆ թալէպլինէ հագզըմըղ վար աըր վէ նէ տէ շէ-րէֆ վէ հիւրմէթ եէրինէ հագարէթ կէօրտիւ-յիւմիւզտէ չիքիայէթ էթմէյէ սէպէպիմիդ վար տըր:

ՄԻԻԹԷԻԱՍՍԻՍԼԻԲ

ՎԷ

ՄԵՍԼԷՔԷԹԻՄԻԶԻՆ ԱՆԱ ԻՀԹԻՅԱՃԸ

ՏՕԳ. Ա. ՃԷՊԷՃԵԱՆ, ՇԱԼԷՊ

3.

Մալիւմ օլտուղու վէճհ իւզրէ, իւմ ինսանա էմիլիյէթ ի գալպիյէ վէ մէթանէթ վէրիւր, իւմ իլգիլ էթմէյէ, Միւթէալլէմ պիր ասէմ ման-թըղ իլէ տիւլիւնիւր վէ մէպտէ իլէ իլլէր: Մէօզլէրի վաղըհ, գարարլարը քէսէ վէ սա-պիթ օլուր. ճէսուր օլուպ՝ հէր շէյտէն չափուգ թէէսիւր գապուլ էյլէմէյէ, Մէմլէքէթիմիլ էհա-լիսինտէ չօգճա կէօրիւնէն չու կիպի անվալ եանի միւլէվվէշ էֆքիարլար, գարարսըզլըդ, պիր սաաթտա օն աղլա կէլմէք, կէվլէքլիք վէ սաիրէ անվալըն հալընըղ թէֆսիրինի, ֆիք-րիմիզին իլմի սուրէթտէ տիւլիւնմէյէ թալիւմ օլուռնամասընտա պուլուլյօրուգ: Շախալար իլիւն հաղիգաթ օլան չու հալ միլլէթլէր ի-չիւն տահա զիյատէ հագիլաթ տըր: Իլմի սու-րէթտէ տիւլիւնիւր իլլէմէյէ մէպտէ իթթի-խաղ էյլէմիլ օլան պիր միլլէթ, թէրէտտիւտ էյլէմէյէ, գօլայ սարսըլմաղ, եափաճաղը շէյէ գարար վէրիւր վէ եափար. եափամայաճաղը շէյի տէ եափմաղ: Իւմ պիր մէպտէ հալինտէ պու հալը մէյտանա կէթիլիւր իսէ, եա պիր գալմ՝ պու իլմի թալիմի իլէ պէրապէր, սէնաաթ վէ իլմէլի հէր ուֆաղ չիւպէսինտէ միւթէ-խասսըս օլան գըլաղուղլարա տա մալիք օլուր

իսէ, ու մէմլէքէթտէնէ՝ իթմինան ը գալպ, նէ՝ սապիթ պիր սիրէթ վէ թէրագղը, նէ՝ կիւլ-շանլըգ, վէ նէ՝ մամուրիյէթ մէյտսնա կէլ-մէզ: Էվլէթ, միւթէխասսըսլար պիր մէմլէքէթին, բէնպէրլէրի տիրլէթ վէ իշթէ պու անտէ փարմաղըմըղ Օսմանլըղըն գալպկեհանտա ուլան եարայա գոյտուգ զաննընտայըզ: Պու կիւն էն աճը սուրէթտէ հիսս էթտիյիմիդ ինթիյաճ էհալինին էօնիւնտէն կիտիպ՝ հէր խուսուստա անա եօլ կէօթէրէն, միւթէխասսըս գըլաղուղլարա տըր: Չօպանըղ սիւրիւլէրէ պէնգէյորուզ, բէնպէրսիդ պիր մէմլէքէթ իսթէր իսէն, իշթէ պիդ անա էյի պիր թիմսալ թէշթիլ էտիյորուզ: Չէքտիյիմիդ պէլա վէ կիւլէլիւքլէրին պաշլա սէպէպլէրի վար, լաքին էն պէօլիւլիւ, վիճտանը միւթէխասսըս ուլան բէնպէրլէրիմիդին ումամասը տըր: Միւլէթ վէ տէվլէթին պաշընտա պուլունան պաղըլարըն իսէ, միւթէխասսըսըղա իգթիտար-լարը եօդ իքէն, քէնտի քէնտիլէրինի էօյլէ կէօղէտիպ՝ էօյլէ իշլէմէլէրի, ֆիւլվաղը տահա աճըղ պիր հալ թէշթիլ էտիյոր:

Միւթէխասսըսլար մէյտանա կէթիրմէք վէ անլէրին մաիշթինի թէէմին էյլէմէք, վէ անլէրի ֆաիտէլի սուրէթտէ իշլէտէպիլմէք իշլէն պիթթապի խաթրա վարիտ ուլան իւք շէյ, ագչէյէ ուլան ինթիյաճ տըր, ագչէսիդ պու շէյլէր ումազ: Փէք սօղըու տըր, լաքին չունու տա տէր խաթըր էտէլիմ քի, պիդ հէր նէ գատար ֆագիր իսէք տէ, ֆուգարանըն տա պիր միդտար ագչէսի ուլըր, վէ պիդ աղ ուլան ագչէմիդի թամմ մագսէտէ իսթիմալ էտէպիլսէք, պու խուսուսլարտա զանն ուլու նանտան չօդ զիյատէ իշ կէօրէպիլիբիդ: Փարա իշլէն չօդ տարտա գալըր իսէք խարիճտէն տէ պուլապիլիյորուզ, պօրճա փարա ալմազ ու գատար վէխիմ ուլան պիր հալ տէյիլ տիր: Լաքին հէմ փարայը, հէմ միւթէխասսըսը խարիճտէն կէթիրմէք փէք միւնլիք վէ աճիդ ուլան պիր մէթօտ տըր: Պիդտէ տէ միւթէխասսըսլար եափաճագ քէրէսթէ վար տըր, արանըլըր իսէ պուլունուր: Բեա՝շքի արթըգ ուլանսագ վէ պարի միւթթագպէլ էվլատարըմըղըն խաթըր իշլէն պու իշէ ճիտտի պիր միւլպաշէրէթ էյլէսէք: Էյի պիլիբիմ քի պու սէնէլէր պիդիմ իշլէն պիւհրան սէնէլէրի տիրլէր: Պաշըմըղըն չարէսինէ պագմազ իսէք, չօդ կէշ-մէզտէն գարպըն միւթէխասսըսլարը իլէ մէմլէքէթիմիդ սօլաճագ վէ պիդ տնլէր իլէ բէգա-

պէթէ թագաթ կէթիրէմէյիպ՝ մաղլուպ ուլաճաղըզ: Իշթէ պիլ ճիւմլէ Օսմանլըլար, պա խուսուս էմլաք սահիպի ումայան պիդ էրմէնիլէր իշլէն, ֆիտտէն թահթը միւթէլատայա ալաճաղըմըղ հայաթի պիր մէսէլէ էօնիւնտէ պուլունույորուզ: Լաքին պու ճիւմլէ շէլէքտէն մէյուս ումայալըմ: Ֆիսիկէ, Պապէլ վէ Աշուր մէտէնիյէթլէրինի թէվլիտ էտէպիլմիշ ուլան պու մէմլէքէթ՝ պիրտէ Օսմանլը մէտէնիյէթի թէվլիտ էտէպիլէճէյինէ իւմիտ ի գալիմիդ ուլուն, պիդիմ իշլէն տէ միւթէխասսըսլար ասըր հէր հալ գահիր ուլաճագ տըր:

Էօյլէ իսէ միւթէխասսըսլար էլտէ էթմէնին չարէսի նէ՝ տիր: Պու մէսէլէյի իւք տիւշլէնէճէք ուլան հիւքիւմէթիմիդ քէնտիսի տիր: Պաշգա հիւքիւմէթլէրտէ ուտուղու կիպի, պիդտէ տէ Ագատէմիլէր թէշթիլ ուլունուպ՝ իլմի վէ սէնաի թէրագգիյաթ իշլէն ֆուրսաթլար վէրիմէլի: Հիւքիւմէթիմիդ դաթէն պու ինթիյաճ հիսս էյլէմիշ վէ միւթէխասսըսլար թալիմ էթտիրմէք իշլէն ուտուգճա պիր թախսիսաթ եափմըղ տըր, պու թախսիսաթլար թէշթիտ ուլունուպ՝ միւմքին ուլան էն էյի թարիգտէ իսթիմալ ուլունալը: Տիկէր պիր խուսուս միւթէխասսըս թալիմ ուլունաճագ թալէպէլէրի պէս իսթանպօլ մէքթէպլէրինտէն ինթիյապ էթմէմլէլիպ, մէմլէքէթիմիդին էն էյի իւնսիւրիւ հալընըղ իսթանպօլաքիլէր տէյիլ տիրլէր: Վիլայէթլէրտէ տէ միւլաթաիտ թալէպէլէր պուլունուր, պէլքի տէ մէմլէքէթիմիդին էն փաք վէ էն իշէ եարար իւնսիւրիւ հալա իշլէրիլէրտէ պուլունույոր: Հիւքիւմէթ խարիճտէ ուլան գօլէճ ֆագիւլթիլէրինէ տէ միւրէճաաթ էտիպ՝ անլէրին թալսիյէսի իլէ խուսուսի տաիրէլէրտէ իսթիտատը ուլան կէնճլէրի ալըպ էվրօփա վէ Ամէրիգայա կէօնտէրէլէք միւթէխասսըսլար եափմալը:

Պու խուսուստա Մ. Թ. Գօլէճիմիդ կիպի մէքեաթիպի ալիյէլէրին տէ, չիմտիքինտէն զիյատէ եափաճագ ֆարզլարը վար տըր, չաթիրտլէր արասընտա չիմտիքինտէն զիյատէ իլմէ սօղըու պիր մէրագ ուլանտըրմանըն եօլլարընը պուլմալը: Միւթէխասսըսըղը թէրվիճ էյլէմէք իշլէն անըն մատէրի ուլան իլմի թէրվիճ էյլէմէք լաղըմ տըր: Իլմի չիրքէթլէր, իլմի բէգապէթլէր պու մագսէտ իշլէն խըտմէթ էյլէյէն էն մագուլ վասըթալար տըրլար: Շայիրտլէրի հէր հանլը պիր մէսէլէտէ իլմի սուրէթտէ տիւշլէնիւպ իլմի սուրէթտէ կէօրմէլիյէ

սեւի գէյնմէնի: Պոննար իւն պէրապէր մու-
վաֆֆագիյէթ վէ թէրազընըն չուրութընը,
դաթէն քէնտինտէ միւնթէվի օլան, միւնթէ-
խասսըսըզ մէպտէսինէ անլէրի իրչատ էյլէմէնի:

Պու պապտէ Լէնլինին գէնկին թագըմընըն
տա պէօյիւք պիր մէսուլիյէթի վար տըր:
Ղարպի տիյարարտա խուսուսէն Մ. Ամէրի-
գատա միւնթէալէյ գէնկինլէր, պէշէրէ խըտ-
մէթ էթմէնին էն էյի հօլու միւնթէխասսըսըզ
մէյտանա կէթիրմէք օլուսըղոնու էյի պիւ-
տիքլէրինտէն, պու ուղուրա միլիօնլար իւն
լիրալար սէյլ կիպի ագըտըյօրլար: Պիրի գալ-
գըպ պուղտայ վէ սորիա նէվինտէն նէպաթա-
թա արիզ օլան իլլէթլէրի մէշգ վէ քէշֆիյէթ-
լէր հափմոգ իչին պիր պաշ հիւզ պին չիրայը
պիրտէն վէրլօր, չո ուրէթլէ, պու տարիէ-
տէ միւնթէխասսըսըզ մէյտանա կէլիպ՝ օլ գէն-
կին էօմրինտէ տինհայա հափապիլէճէյի էն
պէօյիւք խըտմէթի հափմըչ օլույօր: Պիր տի-
կէրի Ովկիանոսլարըն տիպինտէ հաշայան վէ
հալա հազըլարընտա չօգ պիր շէյ պիւմէտիյի-
միզ սիւրինէնլէր հազընտա հէն՝ քէշֆիյէթ-
լէր թէէմին էյլէմէք իչին պիր պինա թէէսիս
վէ պէօյիւք պիր մէպլաղ իհտասըյլէ, պու դա-
յէյի թէէմին էտիյօր: Սօն սէնէլէրտէ մէշհուր
Ամէրիգալը գէնկին Բօգըֆէլըր 10,000,000
տալէր վազֆ իւն, էօմր ի ինսանինին էն պէօ-
յիւք տիւշմէնլէրինտէն օլան Սարաթան (Can-
cer) իլլէթինի միւնթէլաա վէ հէնի քէշֆիյաթ
իճրասը իչին, պէօյիւք պիր հիմմէթ էյլէտի,
չէօյլէքի պու կիւն, օլ թէէսիսաթտաքի գան-
սէր միւնթէխասսըսըզ տօգթօրլար կիճէ կիւն-
տիւզ սալթ պու մագսէտէ խըտմէթ էտիյօր-
լար: Պու թէէսիսաթ խատըմլարընտան օլան
Տր. Ալէքսիս Գարըըլ՝ կէչէն սէնէ պու էմէլ-
տէ չալըչըր իքէն, հափաղը պիր քէշֆիյաթ
թէպապէթին Հիսթօլօգի (Histology) տարիէ-
սինտէ հէնի պիր տէվրէ աշմըչ տըր. քէշֆի-
յաթ չու տըր, վիճուտ ի ինսանիտէն հէր հան-
կը պիր փարչայը ալըպ՝ ազալէթ օլսուն, սի-
նիր օլսուն, տէրի օլսուն, գանսէր փարչասը
օլսուն ֆարգ էթմէզ, մուսայէն պիր սէյյալ ի-
չինէ գօր իսէն, անլէր օլ սէյյալ իչինտէ
միգրօպլարըն թէօրէտիքլէրի կիպի, արթըպ
չօղալըյօրլար, պիր մանատա էթ տէ, օթ կի-
պի վիճուտըն խարիճինտէ պիթիյօր: Պիւմէ-
յիզ՝ աճէպա միւնթազպէլտէ գասապլար տա
պիր նէվ չիթթէիլէ՝ մի օլաճազլար: Մէշհուր
գէնկին Մր. Գարնիկի, խուսուսի մատտէլէրին

միւնթէլաասը իչին օլ դատար տէֆալար միլի-
օնլար իհտա էյլէմիշ տիր քի, անլէրի թատա
էտէմէյիլ: Պու կիւն հիսապ օլուսըղ քի
թըպպ տինհասընըն ֆարգըլ մահալլարընտա
150 յի միւնթէճալըզ վէրէմ միգրօպլ միւնթէ-
խասսըսը մէշհուր տօգթօրլար վար տըրլար:
Անլէր պիւթին վազըթլարընտա վէրէմ միգ-
րօպլարը իւն օգրաչըպ՝ թէճրիպէլէր իճրա է-
տիյօրլար: Իշթէ պէօյլէ 100 լէրճէ պէօյիւք
գաֆալար պիր մագսէտ իչին պիր արայա կէ-
լիպ թէխասսալա էտէրլէր իսէ, մուվաֆֆա-
ղիյէթ թէէմին օլունմուշ տըր. պէօյլէ հիմմէթ
էօնիւնտէ միւնթիլիզ լուղէթի մանասըզ գա-
լըր: Պիւզ հիւզ պինլէրճէ յիրալարը պիրտէն
վէրէմէյիզ, լաքին պիր գէնկին 3-500 լիւրա
մէսարիֆ իւն, պիր գրաաթ միւնթէխասսըսը,
պիր պօյաճըլըզ միւնթէխասսըսը, հա պիր տապ-
պաղըզ միւնթէխասսըսը կէթիշտիրի իսէ, միւ-
լէթէ պունտան տահա պէօյիւք պիր խըտմէթ
էտէմէզ:

Միւնթէխասսըս օլմագ իչին իւք լազըմ օլան
չէյ տօղրու ինթիխապ տըր: Պիր կէնճ իսթի-
տասը օլան տարիէյի պիլիպ անտէ միւնթէխաս-
սըս օլմալը, հօգսա քէնտինէ միւնթէխասսըս
օլմագ գօլայ տէյիլ տիր, անըն իչին տիւքէն-
մէզ սապր, ուղուն սէնէլէր իսման վէ ֆէթի-
օլունմազ պիր մէթանէթ լազըմ տըր: 5-10
մուվաֆֆագիյէթսիլլիքտէն ֆիթիւր կէթիր-
մէյէն պիր միւնթէլաա լազըմ տըր: Ուրտէ-
պինի ալթընտա ասըլմըչ պիր տամա սէյյալտա
տէվէրան էտէն միգրօպլարըն հայաթ տէվրէ-
լէրինի սէյր վէ մէշգ էյլէմէք իչին, սապահ-
տան ազլամա գատար խուրտէպինի իւզէրին-
տէ գափանըպ գալան պիր Ալաման պազթէրի-
օլօճիսթին թէհամմիւլինէ հայրէթտէ գալմա-
մագ միւմքի՞ն մի տիր: Պունտան չէնթ հաֆ-
թա էվվէլ 60 ընճը սէնէսինի իթմամ էտէն
մէշհուր Ֆրէնկի միւնթէխասսըսը Տօգ. Էնրիխէ
պազ. միւմաիլէյհ 605 տէֆա ֆարգըլ թէր-
քիպլէր հափըպ՝ օլ խասթալըղը թէտալիյէ
չալըչտը իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլմատը. լաքին
606 ճը տէֆատա մուվաֆֆագ օլուպ՝ Սալվար-
սըն իլաճընը քէշֆ էյլէմէքտէ կէօսթէրտիյի
սէպաթ վէ սապր էօնիւնտէ ինսան սիւքիւթ-
տէն պաչգա պիր շէյ հափամագ:

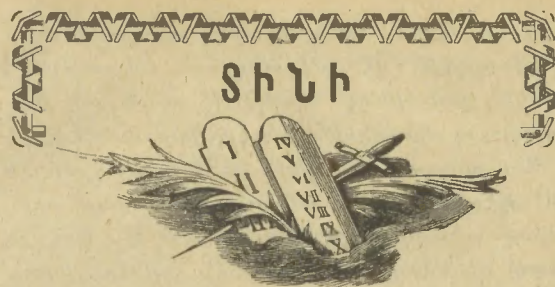
Տիւնեանըն միւնթազպէլ մէտէնիյէթ վէ
թէրազընը միւնթէխասսըսը սայէսինտէ
միւմքին օլաճաղընա չիւպիէ գալմամըչ տըր:
Պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու գուտուզ իլլէթինին

Ինկիլթէրաւ ատասընտան քեամիլէն մահւոյ է-
տիւմիշ խախի պիր էմրի վազը տըր. չօգ կէշ-
մէզտէն կիւնիւն պիրինաէ Ֆրանսա վէ Իթալիա-
տան սըթմա վէ մէրքէզի Ամէրիգատան սարը
հիւմմա խասթալըզլարընըն քեամիլէն մահւոյ
էտիւմիշ օլտուզլարընըն իշխարի իսէն թէաճճիւպ
էյլէմէ: Տահասը վար. միւսթաղպէլտէ պու-
վէ պազը սաիր իլլէթլէրին միգրօպլարընըն,
պիրթիւն տիւնսամըզ իւզէրինտէն մահւոյ էտի-
լէճէյինէ միւթէխասսըսլար սայէսինտէ իւմիտ-
վարըզ: Պուստան թամմ 18 սէնէլէր էվլէլ
պու կիւնքի կիւն, պուրատա (*) էլէզթրիգիյէթ
հագընտա օլան սօն նութուսուզու օզուր
իքէն, անըն աճայիպաթընտան պահա էյլէտի-
յիմիզ սըրատա, անըն միւսթաղպէլտէ ախէր
տիւննալար իլէ ալազա վասըթասը օլապիլէ-
ճէյինի սէօյլէմիշ խախ: Օլ վազըթ, նէ թէլսիզ
թէլէկրաֆ, նէ թէլսիզ թէլէֆօն վար ըտը, նէ
տէ էթէր հագընտա պու կիւնքի մալիւմաթը-
մըզ մէվճուտ խախ, պիլմէմ պիր 18 սէնէ տահա
կէշէր իսէ, Մէրրիխ սէյարէսինտէ պուլունան
ատէմլէր իլէ, հէնի պիր ուսուլտա մուխապէ-
րէ օլունմագտա օլտուզունու իշխարի իսէն
թէաճճիւպ էյլէմէ, պունլար միւթէխասսըսլար
սայէսինտէ հէր հալ միւմքին օլաճագ օլան
չէլէր տիրէր:

Շու միւնասիպէթլէ պիլ ճիւմլէ թալէպէ
տօսթլարըմա տա տէմէք խաթէրիմ քի, էօմրտէ
խուսուսի պիր մագսէտ իշիւն հաշայըզ՝ միւ-
թէխասսըսլար օլմագըղա զայրէթ էյլէյին,
հէթէր գատար չօգ չէյ պիլիրիմ զանն էտէն
ատէմլէրիմիզ վար տըր, սիզ տալիմա քո չէյ-
լէր պիլտիյինիզէ միւթթալի օլարագ, էօմրիւն
սօնունատէք էօյրէնմէքլիյի գախէ իթթիխազ
էյլէյիպ՝ հէր սըրատա իլմի կէօրմէքլիյի վէ
իլմի տիւնիւնմէքլիյի ատէթ էտինիզ: Էլ հա-
սըլ շու զաղիյէյի տէ տիւսթուր իւլ ամէլ ին-
թիխապ էյլէյինիզ «Պիր չէյ հափմագըղը տէ-
յէր իսէ, անըն էն էյիսինի հափմագըղը տէ-
յէր»:

(*) Պու նութգ Մ. Թ. Գօլէճին պու սէնէնին իթա ի
տիւփլումա զիյնէթինտէ իրատ օլանմուշ տըր: Բախնիւն

ՍՕՆ

ԹԵՃՐԻՊԵԼԵՐ

Պագէն թէճրիպէլէրաէն մաղուպ օլտու-
ղումըղտա, «Պաշգա հիշ պիր քիմսէ պէնիմ
կիպի թէճրիպէլէ մարուզ օլմամըլ խախ», տէյէ
քէնտի քէնտիմիզի թէպրիյէ էթմէյէ չալըլըրըզ,
կէօյա մաղուպիյէթիմիզ պիլիմ գուսուրումուզ
օլմագտան իսէ, պիզէ հիւճիւմ էտէն գուվլէթ-
լէրին ազամէթինտէն նէշէթ էյլէմիլէրի տիր. Պու
էօզրէ ճէվապէն Պօղոս րէսուլ կորնթոսըլա-
րա հաղտըղը րէսալէտէ տէյօր քի, «Սիզէ ին-
սանա միւթէալիզ օլան թէճրիպէտէն զայրի
պիր չէյ իսապէթ էթմէտի», Բէսուլ տէմէք
խաթէր քի, պիլիմ թէճրիպէլէրիմիզ պաշգա
ատէմլէրինքինտէն Ֆարգըլ տըր տէյու զանն
էթտիյիմիզ սըրալարտա հէր քէսի միւթէալըզ
օլան թէճրիպէտէն կէշիյօրուզ: Պիզ պաշգա տ-
տէմլէրաէն պէօյիւք վէ տահա էնէմիյէթլի
օլտուղումուզ իշիւն անլէրտէն Ֆարգըլ թէճ-
րիպէլէրէ մարուզ օլույօրուզ տէմէք, քէնտի-
միզէ լուզումընտան զիյատէ էնէմիյէթ վէր-
մէք տէմէք օլույօր: Պիզէ իսապէթ էտէն թէճ-
րիպէ օգլարը, պէօյիւք խասիմին հէփ ատէմ-
լէրէ աթտըղը օգլարտան պիրիսի տիր:

Տէրխաթր էթմէլիյիզ քի, թէճրիպէլէր պի-
լիմ թալիմ ու թէրպիյէմիզ իշիւն թէտարիք
էտիւմիշ վասըթալար տըր, պիզ անլէրտէն հա-
գալը սըլըրամալըզ, անճագ անա մուգալէմէթ
էտէճէք գուվլէթէ մալիք օլմալըլըզ: Պիզ
քէնտի հայաթըմըզ վէ գալլէրիմիզի էյի մագ-
սէտլէր իլէ վէ վազիֆէլէրիմիզին իֆասընա
տաիր չէվգ ու զայրէթլէ էօյլէ տօլտուր-
մալըլըզ վէ իշիմիզ իլէ օ գատար մէշղուլ պու-
լունմալըլըզ քի, թէճրիպէ էտէն գափումուզու
չալտըղընտա պիլիմ անը իշիթմէյէ վագթըմըզ
օլմասըն: Պիլիրսինիզ քի չէրիր րուհ կէրի
տէօնտիլիւնտէ պօշ խանէյէ կէլտի: Խանէմիզ
Ալլահըն հուզուրու, գուվլէթի վէ խըտմէթիլէ
տօլու օլմալը տըր: Օ զէման թէճրիպէ պիլիմ
իշիւն պիր թալիմ օլուր:

Պաղը ատենէր զանն էտերէր քի, պու
կիւն տունեա տահա ֆէնա, վէ թէճրիպէնէր
տահա շէտիտ տիր: Լաքին պէն էօյէ զանն
էթմէմ: Ատենէրին թապիաթլարը վէ մուհիթ-
լէրի պիրպիրինտէն ֆարգլը օլտուղու իշիւն
թէճրիպէնէրի տախի պիրպիրինտէն ֆարգլը
տըր: Լաքին ինսանի թապիաթի հէր հէրտէ
պիր տիր: Պիղ ճիւղէմիղ պիրատէր վէ հէմ-
շիբէնէր իզ: Իման վէ իւմիաթիմիղ պիր օլտու-
ղու կիպի թէճրիպէնէրիմիղ տախի պիր տիր:
Վաղաա պու կիւն թէճրիպէնէրիմիղ զատիմ
զէմաննն թէճրիպէնէրինտէն տահա նաղիք տիր:
Թէճրիպէ օլտումազ կիւնահ տէյիլ, անճազ
շէրրի խայրա թէրճի հթտիյիմիղաէ, հախօտ
հիւքսէք օլանը Լանայա զուրպան էթտիյի-
միղտէ կիւնահ էտէրիզ:

Պիղ Ալլահնն էվատլարը օլտուղումուզ հալ-
տէ պիղիմ վազիֆէմիղ վէ իմթիյազըմըզ էվ-
լատըղըմըզա եաղըշան հիւքսէք շէյլէրէ թա-
լիպ օլմազ տըր: Պու սէպէպտէն էտնա շէյլէրի
սէյմէք կիւնահ օլտուղու կիպի, հիւքսէք շէյ-
լէրի ինմալ էթմէք տախի կիւնահ տըր:

—○○○○—

ԻՇԻՆ ՕՍԱՆՃ ԳԸՍՄԸ

Եիւքսէք իտէալար իլէ ֆիքրիլէրի մէշղու-
օլան կէնճէր նիլէ տէֆա եվմի իշլէրինին հէր
կիւն թէքէրիւր էտէն վէ օսանճ օլան զըս-
մընտան մէմնուն զալմազլար: Անլէր միւմ-
քին իսէ պու նէվ ատի իշլէրտէն մուաֆ օլա-
րազ հիւքսէք վէ իտէալ իշլէրլէ օղրաշմազ
իսթէրլէր: Լաքին պէօյլէ տիւլիւնէնլէր եա-
նըլըլար: Պիր քիմաէ քէնտի խըտմէթինին
հէր կիւն թէքէրիւր էտէն զըսմընն տա մէ-
սէրրէթ վէ տիգգաթլէ թէմիղ վէ չապուզ
պիր սուրէթտէ իճրա էտէր վէ քէնտինի պու
շէյէ ալըշտըրըրսա օ աաէմ տիկէր իշլէրինտէ
վէ հիւքսէք թէսալվուրլարընն իճրասընտա
տահա տաղիղ վէ տահա զիյատէ մուվաֆֆազ
օլուր: Լաքին անճազ հիւքսէք տէրէճէտէն
ազլի զապիլիյէթլէրինին իսթիմալընը թալէպ
էտէն իշլէրի թութմազա րազի օլուպ ուֆազ
թէֆէք վէ օսանճ իշլէրտէն զաշան քիմաէ թէն-
պէլ վէ պօշ պիր աաէմ օլուր: Իշինտէ քեաթիլ
աաէմ օլմազ իշիւն իշինին հէմ թէֆէքքիւր
վէ իսթիւրա թալէպ էտէն զըսմարընն հէմ
տէ աաթի վէ հէր կիւն թէքէրիւրիւ Լազըմ
կէլէն զըսմարընն մէսէրրէթ վէ տիգգաթլէ
իճրա էյլէ:

—○○○○—

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԱՅՆԹԱՊՏԱ ԳԱՏԸՆԱՐ ԻՉԻՆ ԲԻԹԱՊ Ը ՇԷՐԻՖ ՄԷԲԵՇՊԻ

Մէսէրրէթլէ իլան էթմէք իսթէրիզ քի Ալ-
լահ իսթէրսէ պու սէնէ Հոկա: Լտէ Այնթապ-
տա զատընլար իշիւն պիր Բիթապը Շէրիֆ
մէքթէպի քիւշատ էտիլէճէք տիր: Շիմ-
տիլիք պու մէքթէպին միւտտէթի թահսի-
լիյէսի պիր սէնէ օլաճազ տըր: Թալիմ էտի-
լէճէք մատտէլէր չունլար տըր: Էսքի վէ հէնի
Ահտտան հէր կիւն նիզամի Բ: Շէրիֆ միւ-
թալաասը, Ինճիլի իշտէ իսթիմալ էտիլէճէք
ուսուլլար, Միւսլիմանըզ, Բիրսթիյան թա-
լիմաթը, թէպչիւրի պէշարէթ իշինէ տաիր
ամէլի խուսուսաթ:

Մէքթէպ պիր Ամէրիգալը միսիօնէր զա-
տըն իլէ եէրլի պիր մուալին մուալլիմէնին
իտարէսինտէ օլաճազ տըր: Թալիմ իշինտէ
պաշգա քիմսէլէրին տէ իշթիւրաք էտէճէյի մէ-
մուլ տըր: Մէքթէպ պիւթիւն Կիլիկիա իթ-
թիհատը իշիւն օլտըղընտան օ տաիրէ տա-
խիլինտէ պուլունան մահալլէրտէն զանտիտա-
լար միւրաճաաթ էտէպիլիլըլէր: Տիկէր իթթի-
հատլար տաիրէսինտէն տախի միւրաճաաթլար
վուգուրնտա միւթալաայա ալընաճազ, անճազ
քի անլէր քէնտի մասարըֆլարընն եէքիւնիւ-
նիւ թէսվիյէ էթմէլի տիրլէր: Մէքթէպէ նէ-
զարէթ էթմէք իշի Միշըն թարաֆընտան պիր
զօմիթէյէ մուհալվէլ օլուպ, պու զօմիթէ մէք-
թէպէ տախիլ օլմազ իշիւն աթիտէքի շարթ-
լարը թահին էթմիշ տիր:

Պիրինճի պու մէքթէպտէ օգուճազ իսթէյէն
զանտիտալար սիյրէթ, թախսիս ինէֆա վէ
րուհանի թէճրիպէ խուսուսուստա էօյլէ օլմա-
լը տըրլար քի էյի րուհանի իճիլէր օլմալարը
միւմքին օլտուն: Մէքթէպէ կէլմէքտէ մազ-
սէտլէրի պիր կէյիմ վասիթասը թէտարիք
էթմէք տէյիլ, իլա Մէլէքիւթ Ուլլահ իշիւն
մուայիէն սուրէթտէ իշլէմէք օլտուն: Թալիմ
զապուլ էթմէյէ տախի մուվաֆըզ վէ իսթէքի
օլմալ տըրլար:

Իքինճի, զանտիտալար օն սէքիզ եալըն-

ՄԻՐԶԻՖՈՒՆ ԽԱՍՐԱԽԱՆԵՍԻ

Մխիթրիկ պիկն Տօգ. ձ. Բ. Մարտինի կորուզմազ պիլմեզ սայ ու հիմնկրիմին դայեր կիզիկ պիր հսրի ցիր

տան քիւշիւք, եա էլլի հաշնտան զիյատէ
օլտուղլարընտա գապուլ էտիլմէզլէր: Թէէհիւլ
էթմէմիշ կէնճ գատընլար, եա միւթէէհիւլէ
գատընլար, վէ եա տուլ գարըլար չակիրտ օ-
լապիլիլէր: Պիր գատընըն չօճուղլարը վար
խսէ, անլէրի պէրապէր կէթիրմէսինէ միւսաա-
տէ եօզ տըր:

Իւշիւնճիւ, գանտիտալարըն իտատի վէ եա
վիւսթա մէքթէպլէրի տէրէճէսինտէն թալիմ-
լէրի օլմասը շարթ տըր: Հէմ տախի չօզ ար-
դուլը տըր քի Բիթապը Շէրիֆ վէ իլահի քի-
թապընը Օսմանլըճա հուրուֆաթ իլէ Թիւրքճէ
լիսանընտա օգուճաղը պիլսինլէր: Մէքթէպտէ
Օսմանլը հուրուֆաթըլա Թիւրքճէ օգուճաղըդ
թալիմ էտիլէճէք, վէ պունը պիլմէյէնլէրտէն
պու տէրսի ալմալարը թալէպ էտիլէճէք տիր:

Տէօրտիւնճիւ, հէր գանտիտա քէնտի չօ-
պանընտան եա տա օ սթասիօնտա պուլունան
միսիօնէր գատընտան պիր թալսիյէնամէ կէ-
թիրէճէք տիր:

Պէշինճի, թէտրիսիյէ իւճրէթի իքը մէճրտ օ-
լաճազ: Մէմուլ քի Այնթապտան խարիճտէ օլան
մահալլէրտէն կէլէնլէր եօլ մէսարըֆլարընը
եա քէնտիլէր թէսվիյէ էթսինլէր եա տա քէն-
տիլէրի կէճտէրէն քիլիսա եա հէյէթլէրտէն
անը ալսընլար: Թաամ վէ մէսքէն մէսարըֆը՝

սէնէվի պէշ լիրա գատար օլաճազ տըր: Պու-
խուսուստա հարտըմ ալմազ խթէյէնլէր գօմի-
թէյէ միւրաճաաթ էտէպիլիլէր: Կիլիկիա իթ-
թիհատը տաիրէսինտէն խարիճտէն կէլէնլէրէ
հարտըմ էտիլէմէզ:

Սալըտա մահտուտ պազը չակիրտլէր՝ մէք-
թէպլէ լէյլի թալէպէ հալինտէ գապուլ օլու-
նաճազ տըր: Մէմուլ տըր քի Այնթապտան
խարիճտէն կէլէն չակիրտլէր վազթլարընըն
պիր զըսմընը չէրին ֆարզը մահալլէրտէնտէ
րուհանի իշէ վէրսինլէր: Մէքթէպտէ թէտ-
րիսաթ էօյլէտէն էվվէլլէրի իճրա էտիլէճէք:
էօյլէտէն սօնրալարը չախսի միւթալաա վէ
րուհանի իշ իշիւն թէրք էտիլէճէք տիր: Լի-
սանը թէտրիս թիւրքճէ օլաճազ տըր:

Միւպէշլիրէլէր (Bible Women) վէ սաիր
րուհանի իշիլէրէ մախսուս օլմազ իւզրէ խու-
սուսի տէրալէր տախի թէրթիպ էտիլէպիլէճէք
տիր: Պազը տէրսլէր վէ հէփ ումումի թէճէմ-
միւլէր վէ նութղար ճիւմէյէ աչըզ օլաճազ
տըր:

Դօմիքի քաւաֆընճան

(ՄՍԽՍ) ԻԶԱՊԷԼ Թ. ՄԵՐԻԼ

Թ Ե Շ Է Բ Բ Ի Ի Բ

Միւլէլիֆ Էֆ .

Ճէրիտէի մէօթէպէրէլէրի՝ Բահնիւմանըն Յուլիս 17 թարիխու վէ 29 Նօ . լու նիւսիւտինտէ միւնտէրիճ «Էրմէնի միլլէթինին տիւն-հա մէտէնիյէթինէ էթտիկի խըտմէթ նէ՞ տիր .» մէվլուը հապընտա Եղիա էֆ . Պէհէսնիլ-հան թարաֆընտան գալէմէ ալընմըլ օլան պէնտ՝ տէֆա տէֆա միւթալաակիւզարը ա-ճիզանէմիդ օլմուշ տըր :

Միլլէթիմիդին տիւնհա մէտէնիյէթինէ է-տէ կէլմիշ օլտուղը ֆէննի , էտէպի , զըրաի , իգթիսատի վէ սաիր նիչէ խըտմէթը միւ-թէֆէրրիգասը՝ էճնէպիլէր չէօյլէ տուրսուն , միլլէթիմիդ էֆրատընտան չօզլարընըն մէճհուլի իքէն , սահիպ ի մէգալէնին՝ ֆասիւն վէ վազիհ պիր ուսլուպլա անը թասվիր ու թարիֆի վէ միլլէթիմիդին շու մէտէնի ասրտա միւթալա պիր մէվլոյէ պիհապիկն լայըզ պիր միլլէթ օլտու-ղընը պէրահին ի գալիյէ վէ տէլաիլ ի միւսպի-թէ իլէ իսպաթ պույուրմուշ օլմալարը չախ-սընա վէ գալէմինէ գարշու հիսսիյաթը միւն-նէթտարանէմիդի թահրիք էթմիշ օլտուղուն-տան , կէրէք էֆէնտի ի միւսալիյէնէ վէ կէրէք շու ճինա ֆաիտէլի պիր խուսուստա իքրամիյէ միւսապազասը աչարադ միլլէթիմիդին չէրէֆ ու իթիպարընը էճանիպ նազարընտա տախի իլա վէ ալի մէգիյէթլէրինի պիրէր պիրէր մաթպուաթ վասիթասըլլա տիւնհայա իլան էթտիրէն օլ գաթը ալի գատրա վէ գաթը ա-լիլէրինէ թէչէքքիւրաթը սամիմանէմիդի պիրթ թագտիմ իշպու վարագամըզըն իլանընը տախի այրուճա րէճա էտէրիզ :

Թաղախան խորհուրդ

Նեվշէհիր

(Միւհր)

ՄԵՐՁԻՖՈՒՆ

ՍԹԷՅՇԸՆ ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԵՐԻՆ ԺՈՂՈՎԸ

Պու Սթէյշընա ախտ Ինճիլի քիլիսէլէրին իւչիւնճի գաւառախան ժողովը Յունիս 31 տէ Մէրզիֆունտա իճթիմա էտիպ 3 կիւն տէվամ էթտի : 11 քիլիսէլէր , Անաթօլիա գօլէճ վէ իլմի իլահի մէքթէպի թարաֆընտան ճէման 23 թապիի ազալար հազըր պուլունտուլար : Վե-րապատուելիլէրտէն Գ . Տէմիրճեան (Մէրզի-

ֆուն) , Մ . Տօմպուլեան (Սամսուն) , Եօրկի Անասթասիյատիս (Տէրէ-քէօյ) , Փրօֆ . Քսէնի-տիս վէ Սթէյշընմըզա ախտ Միսիօնէր էֆ . լէր վաիղլէրտէն իսէ Ե . Գասապպալեան (Ամասիա) Ա . Թիւթիւնճեան (Սիմ հաճի քէօյ) , Նիգօլաքի Գուզուճադ Օղլու (Ալաշամ) վէ Փ . Փավլիտիս էֆէնտիլէր , քէզա Անաթօլիա գօլէճ թարա-ֆընտան Փրօֆ . Յակոբեան վէ Փրօֆ . Թէօխա-լիտիս , Իլմ ի իլահի մէտրէսէ թարաֆընտան Փրօֆ . Քսէնիտիս , քիլիսէլէր թարաֆընտան 12 մուրախիսալար հազըր պուլունտուլար : Բահնիւմա միւլէլիֆի վեր . Փրօֆ . Յ . Գրիգոր-եան , Ալեսաքէր միւլէլիֆի վեր . Տր . Մէքա-լըմ վէ պունլարտան մատա պիր գաշ զաթլար տախի իթիպարի ազա գապուլ օլունտուլար :

1. Ժողովըն իշլիհի . Ինճիլի քիլիսէլէր թա-րաֆընտան կէճնտէրիլմիշ րափօրթլարըն գրա-աթը իչիւն վազըթ վէրիլտի : Պու րափօրթլա-րըն պազըլարը թէչվիգամիդ վէ իւմիւտպախշ խապէրլէրտէն իպարէթ օլուպ պաշգալար տա մատտի վէ մանէվի եարտըմա ինթիյաճլարընը պէյան էթմէքտէ իտիլէր : Չարչամպա ճէմաա-թըն , Իսկիլի , Պաֆրա վէ սաիր քիլիսէլէրին վաիդ հէմ տէ մուալլիմլէրէ միւնթաճ օլտըզլարը կէօրիւլտի : Քէզա Ամասիա վէ Էրպաա ժողո-ւրաւարըն ինչասը իչիւն քիլիսէլէրին մատ-տի եարտըմլարընա լիւզիւմ կէօրիւլիւպ ան-լէր իչէ թէչէպպիւս էթտիքլէրինտէ , իճրաիյէ գօմիսիօնը (գործադիր յանձնախուռը) թարաֆըն-տան միւնասիպ եթրլէրէ միւրաճէաթ էտիպ անլէրէ մուալլէնէթ թալէպ էտիլէճէք տիր :

2. Անաթօլիա գօլէճին թէչսիրի ալթընտա Սթէյշընմըզա ախտ պազը միւնասիպ եթրլէրտէ Քաւաթ երկսեռ վարժարանլար աչմադ թէքլիֆի միւզաքէրէ օլունուպ իւշ ազալարտան իպարէթ պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլընտը քի պունլար իլք ֆուրսաթ իլէ պու մէսլէյի էլէ ալըպ անըն իչիւն չալըչաճազլար տըր :

3. Իլմ ի իլահի մէտրէսէսինին իտարէսինտէ եթրլի քիլիսէլէրին իշտալըզ էթմէսի մէսլէսի էլէ ալընըպ ուզիւն ուզատիյէ միւզաքէրաթ վէ թէչվիր ի էֆքեարտան սօնրա չէօյլէ պիր թէք-լիֆ գապուլ էտիլտի : «Մէրզիֆուն իլմի իլահի մէքթէպիին իտարէսինէ մէրքէզի իթթիհա-տըն Ինճիլի քիլիսէլէրի իշթիրաք էթմէլէրի մուհիմմ ատտ օլունտուղունտան պու մէսլէյ մէրքէզի իթթիհատըն իճրա գօմիսիօնընա թագտիմ օլունտուն քի օնլար իլք ֆուրսաթ իլէ մէրքէզի իթթիհատ թարաֆընտան ախտ օ-

լան հէյեթէր իլէ իսթիշարէտէ պուլունալար :

4. Պու Սթէյշըն տէրունինտէ պուլունան վաիդէրին իքմալը թահսիլ իչին խարիճէ կէօնտէրիլմէսի մէսէլէսի միւղաքէրէ էտիլտիք-տէն սօնրա շիմաիքի իլմ ի իլահի մէքթէպի-նին հէնի փոզըրամընտա պու պապտէ պիր թէրթիպ պուլունոռղոնտան ալապատարընըն ու հէյեթին ըլյասէթինէ միւրաճէաթ էյլէմէ-լէրի թավսիլէ օլունալ :

5. Միւնասիպ գըզ վէ գատընլար պու գօնֆէրանսա մուրախիսա կէօնտէրէպիլիլմէ մի մէսէլէսի շիմաիլիք պրազըլըպ պու պապտէ քիլիսէլէրին էֆէրալը ալընտըզտան սօնրա իթթիհատա թագտիլմ օլունամալը գարարիլիլ օլտու :

6. Ամասիա վաիդի երուանդ Գասապպաշեան էֆէնին ազատ չօպան թախսիսի իշինի գօնֆէ-րանսըն իճրա հէյեթի միւնասիպ կէօրիւպ տի-կէր իթթիհատ շիւպէլէրի իլէ պիլ իսթիշարէ իլք ֆուրսաթ իլէ ային ի մէքթիւրիւն իճրա-սընա թէչէպպիւս էտէճէք տիր :

7. Նուրգըր . Աւեսաքըր միւլէլիֆի վեր . Տր . Մէքալըմ փոթէսթանթըլըն միւսթագ-պէլի նէ՝ օլաճագ մատտէսի իւզէրինէ գըյմէթ-լի պիր նասիհաթտա պուլունտու : Ենըլի քի-լիսէլէրին մէսուլիյէթինի պէյան էտիլպ տուա վէ բուհանի հայաթա էհէմմիյէթ վէրէրէք ռիւ-հապպէթտէ թէմէլլէմէքլիյին լուզումունտան պահս էյլէտի :

Բահնիլուս միւլէլիֆի փոթ . Յ . Գ . Գրիգոր-եան իսթանպուլտա ինճիլի իշ հագգընտա պիր ազ մալիւմաթ վէրտիքտէն սօնրա ինճիլի քիլի-սէլէրի նա՝սըլ գուվվէթլէնտիրէճէյիլ, շիմաիքի միլլի վէ սիյասի ազընթը գարչըսընտա նա՝սըլ հարէքէթ էտէճէյիլ, վալիտէ քիլիսէ իլէ ա-լագա վէ վազիֆէմիլ վէ չու արասընտան կէչ-տիլիմիլ տինսիլլիք ազընթըն էօնիւնտէ մէ-սուլիյէթիմիլ նէ՝ տիր սիւալարը իւզէրինէ ֆաիտէլի պիր նութը իրատ էյլէտի :

Գաւառախան ժողով քարափընսան
Քեարիպ ի Սանի՝

ԱՐՇԱԿ ԹԻԻԹԻԻՆՃԵԱՆ

Սիւ Նաճի ֆոյ

ՀԱՖԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ԱՇՎԱԼԸ ԱԼԷՍ

Կէչէն հաֆթա խապէր վէրտիլմիլի կէօրէ Ավսթրիա Մաճարիսթան Սըրպիսթանըն վէր-տիլի ճէվապտան մէֆնուն գալմայըպ հարպ իլան էյլէմիշ վէ օրտուսը Սըրպ հուսուտունը թէճավուզ էթմիշ խոի : Լաքին Ավսթրիա-Մա-ճար օրտուսը քէնտի ֆասլիյէթինի Պէլկրատ իւզէրինտէ մէքէլլէնտիրիպ անը պօմպար-տըման եափմագտա պուլունտու : Պէլկրատ շէհ-րի Ավսթրիա իլէ Սըրպիսթան հուսուտունտա Սալա նէհրինին սահլիլինտէ պուլունտուզուն-տան նէհրին Ավսթրիա ճիհէթինտէ պուլունան Սէմլինտէն տախի շէհրէ թօփ կիւլլէլէրի եաղ-տըրտըլար : Վազաա Սըրպլար շէհրի թախիլյէ էտիլպ հիւքիւմէթ մէքէլլինի ճէնուպտա պու-լունան Նիշ շէհրինէ նազլ էթմիշ խոիլէր իսէ տէ, Ավսթրիա-Մաճար օրտուսը Պէլկրատը պօմպարտման էթմէքտէն ֆարիլ օլմատըլար : Յուլիս 30տա շէհրին իշլալ էտիլտիլի խապէր վէրիլտի իսէտէ, պու հաֆթա իչինտէ վէրիլլէն խապէրլէրտէ պօմպարտմանըն հալա տէվաթ էթմիլի սէօյլէնիլիյօր :

Պունըն իւզէրինէ Բուսիա հիւքիւմէթի հարաքէթէ պալաալ : Բուսիանըն Գարա տէնիլ ֆէնէր գուլլէլէրինի սէօյլինտիւրմիլ օլ-մասը խապէրի թէհագգուզ էթմէտի իսէ տէ, սէֆէրպէլլիյէ պալատըլը անլալըտը : Իրա-տէ ի իմիէրաթօրի իլէ, Բուսիանըն 23 էյալա-թընըն էֆրատընըն թէմամը, 14 էյալաթ տա-խիլինտէքի 9 գըթանըն պիր գըսմը, 12 էյա-լաթըն 14 գըթասընըն վէ Ֆինլանտիա վիլա-յէթինին պահրիյէ էֆրատը սիւահա տալլէթ էտիլտիլլէրի Յուլիս 30տա խապէր վէրիլտի : Բուսիա օրտուսունըն սէֆէրպէր հալա գօնուլ-մասը տէրհալ Ալմանիա հիւքիւմէթինին նա-գարը տիգգաթընը ճէլպ էյլէյէրէք անտէն իզահաթ թալէպ էյլէտի : Իսկիլթէրրանըն կէ-չէն հաֆթա զիքը էթմիլիմիլ թէվասու-թընա Ալմանիա բու ի ըրիզա կէօսթէրմէտի, զիրա Ավսթրիա կիպի պիր տէվլէթ ի մուազ-գամանըն Սըրպիա կիպի քիւլիւք պիր տէվլէթ իլէ օլան պիր մէսէլէսինի պիր գօնֆէրանտ հուզուրունտա թէսվիյէյէ թէնէզլիւլ էթմէ-

սինի անա պիր քիւլիւքիւք ատտ էյլէտի: Տի-
կէր թարաֆտան Ալմանիա Բուսիատան պու-
թէտարիքեաթ Ը հարպլիյէնին սէպէպինի սիւալ
էթտիյինտէ Բուսիա պու սէպէպի Վիէննատան
արամասը լազըմ կէլէճէյինի խապէր վէրմիշ
տիր: Պիթթապի Բուսիանըն պու մէսէլէյի
ճիտտէն էլէ ալմասը պիւթիւն էվրոփայը տիւ-
չիւնտիւրտիւ: Ճիւմա վէ ճիւմա էրթէսի ումում
էվրոփա մուհարէպէսի պաշայաճաճ մը, պաշ-
լաճայաճաճ մը տէյու պիւթիւն սիյասի ալէմ
էնտիշէ իլինտէ պուլունույոր իտի: Իմփէրա-
թօր Ֆրանսիս Ժօզէֆ Վիէննատա իրատ էթ-
տիյի պիր նութգտա շէօյլէ սէօյլէմիշ տիր:
«Սինն ի շէյսուլէթիմտէ սուլհ ու սալահ իլէ
եաշայաճազըմը իւմիտ էտիյօրտըմ: Սիւահա
միւրաճէաթ էթտիյիմտէն տօլայը թապիի միւ-
թէնսսիր իմ: Ֆազաթ թէպամմըն միւթթէհիտ
թէզահիւրաթը գարարըն խապէթինէ պէնի
իգնա էտիյօր»:

Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ալսթրիա-Մաճարօր-
տուսունըն Սըրպիայա տուսուլունտա պու վա-
զըայա տօղրու պիթարաֆ պուլունամայաճա-
զընը խապէր վէրմիշ օլտուղունտան Բուսիա
սէֆէրպէրլիյի իլէրի կէթիւրմէքտէ օլտու,
պունուն իւզէրլինէ տէ Ալմանիա հարաքէթէ
պաշլատը: Պիր Ալման դազէթասընտա վէրլիւն
իզահաթա կէօրէ, Ալմանիա իմիէրաթօրը էվլէ-
լա Բուսիանըն սէֆէրպէրլիյինն սէպէպինի
անլամազ իսթէմիշ: Բուսիա սէֆէրպէրլիյէ էմր
վէրմէտիյինի խապէր վէրմիշ իսէ տէ, Ալմանիա
սէֆէրպէրլիյին պիր էմր ի վազը օլտուղունը
թէէյիտ էթմիշ տիր: Պունըն իւզէրլինէ իմփէ-
րաթօր Ուիլհէլմ Խնկիլթէրրանըն թէվասսու-
թունու թալէպ էթմիշ իսէ տէ, օ տախի սէ-
մէրէսիզ գալմը վէ Բուսիա սէֆէրպէրլիքտէ
տէվամ էյլէմիշ տիր: Պու պիւա չիւպհէ Ալմա-
նիա նօզթա ի նազարը տըր: Յուլիս Յլտէ իմ-
փէրաթօր Ուիլհէլմ Պէրլինին տախի իտարէ ի
էօրֆիւյէ ալթընտա պուլունտուղունը իլան էյ-
լէմիշ տիր: պու իսէ հարպա հազըրլանմազ
տէմէք իտի: Կիրակի սապահլայըն դազէթալար
միւսհիշ պիւհրան նօզթասընը կէլտիյինի խա-
պէր վէրտիլէր: Ալմանիա Բուսիանըն սէֆէր-
պէրլիյինէ տաիր իրատ էթտիյի սիւալլարա
գանաաթպախշ ճէվապ ալամատըղը իլին Բու-
սիա ալէյինտէ իլան Ը հարպ էթմէյէ մէճպուր
օլտուղունու խապէր վէրմիշ տիր: Օգոս. 1 տէ
փէթէրսպուրկըն Ալման սէֆիրի Գօնթ Փուր-
թալէս Բուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Սազա-

նօֆ իլէ օլան միւլազաթընտա Ալսթրիա հիւ-
քիւմէթինին Սըրպիսթանտան թօփրազ ալմազ
նիյէթինտէ պուլունամատըղընը պէյանլա, Բու-
սիանըն սէֆէրպէրլիյի թէրք էտիպ էթմէյէճէ-
յինի սիւալ էթմիշ իսէ տէ Մ. Սազանօֆ մէնֆի
ճէվապ վէրպ Ալսթրիանըն Սըրպիայը թէճ-
զիյէ էթմէսինէ միւսաատէ էթմէյէճէյինի խա-
պէր վէրմիշ տիր: Պունտան սօնրա Ալմանիա
հիւքիւմէթի փէթրսպուրկտաքի սէֆիրինէ վէր-
տիյի էմրտէ, «Բուսիանըն պիզէ վէ միւթթէ-
ֆիգիմիզէ գարը իճրա էթմէքտէ օլտուղու
սէֆէրպէրլիքտէն սարֆը նազար էթմէսի վէ
12 սաաթա գատար պու պապտէ սէրիէն պէ-
յանաթտա պուլունամասը», լազըմ օլտուղունը
իշար էյլէմիշ տիր: Բուսիա մաթլուպ օլան
ճէվապը վէրմէտիյինտէն Օգոս. 1 ազալմըն
սաաթ 7յի 40 տազիզէ կէչէ փէթէրսպուրկըն
Ալման սէֆիրի հիւքիւմէթ ի մաթպուլասը նա-
մընա Բուսիա խարիճիյէ նազըրընա Ալմանիա-
նըն իլան Ը հարպ էյլէտիյինի միւշիր պիր նօթա
թէվտի էյլէմիշ տիր:

Ալմանիա իմփէրաթօրու Պէրլինտէ էհալի
թարաֆընտան իճրա էտիլէն թէզահիւրաթ էս-
նասընտա իսալգա իրատ էթտիյի պիր նութգտա
շէօյլէ տէմիշ տիր: «Հալ ու մէվզի վէսիմ տիր:
էթրաֆըմըղը իհաթէ էտէն տիւլմէնլէրիմիզ՝
պիզի մէշրու պիր միւտաֆէայա վէ սէլլ ի սէյֆ
էթմէյէ իճպար էտիյօր, իւմիտ էտէրիմ քի
իպզալ էթտիյիմիզ մէսաի սօն տազիզէտէ
մուհասիմլէրիմիզի ազլ ու մանթըզա իրճա
էթմէզ իսէ, ալլը հազգէ գըլըճլարըմըղը
մուզաֆէրէն գընընա գօյաճազ պիր թարգ-
տա օյնատաճազըղ: Պու մուհարէպէ՝ Ալման
միլլէթինէ մալէն վէ պէտէնէն ազիմ ֆէտա-
քիարըղլար թահիլ էտէճէք տիր: Ֆազաթ
Ալմանիայա հիւճիւմ էթմէյին նէ՛յէ մալ օլա-
ճազընը խասիմլէրիմիզէ կէօսթէրէճէյիզ: Շիմ-
տիլիք սիզի ձէնապը Հազգա էմանէթ էստէ-
րիմ. քիլիսալարա չիթապան օլարազ ձէնապը
Հազգտան օրտուլարըմըզա մուվաֆֆադիյէթ
իսան պույուրմասընը տիզ չէօքէրէք նիյազ
էտիյիզ»:

Ալմանիանըն հարպ իլանընտան էվլէլ Ֆը-
րանսա հուտուտունա թէճալուզ էյլէմէսի Ֆը-
րանսայը Ալմանիա ալէյինէ իլանը հարպ էյ-
լէմէյէ սէվզ էյլէմիշ տիր տէյու խապէր վէ-
րիլմիշ իսէ տէ պու խապէր թէհազգուզ էթ-
մէտի: Գարատաղ տախի Ալսթրիայա իլանը
հարպ էյլէմիշ տիր: Պէօյլէճէ տիւվլէ ի մուազ-

զամատան տէօրութիւ հալը հարպտա պուլունուպ ինկիլթէրրա իլէ Իթալիա իսէ սէյրծի զալ-մազտա տըրլար, լաքին պունլար տախի քեա-միլէն պիթարաֆ տէյլլ տիրլէր: Ֆրանսանըն Պահրը Սէֆիտ ֆիլօսը Ինկիլիդինքի իլէ պիր-լէյմէյէ էմր ալմըլ տըր: Տիկէր տէվլէթլէրտէն Բուսանիանըն վազիյէթի հէնուզ թային էտիլ-մէմիլ իսէ տէ, Մէճլիս ի մէպուսանըն էֆրատը Բուսիա թարաֆընա մէյյալ ոլտուղու անյալը-լըյօր: — Պիր խապէրէ կէօրէ Իսվէճ հիւքիւ-մէթի Ալմանիա իլէ եազընլարտա ագտ էյլէտի-յի թէճաՎուզի թէտաֆիի պիր մուհէտէ իլէ Իթթիֆազը միւսէլլէսէ տախիլ ոլմուլ տըր: — Հօլանտա, Իսվիչէրա, Իթալիա սէֆէրպէրլիք իլան էյլէմիլ տիրլէր: Պուլղարիսթան վէ Եու-նանիսթան իսէ վազաւարըն ըէվիլինէ պէք-լէմէքտէ տիրլէր: — Սըրպիսթանտա վուզու պուլան ասքէրի հարէքէթլէր հազգընտա մէվ-սուզ խապէրլէր ալմազ միւսքիլ ոլույօր: Պա-զը խապէրլէր Ավսթրիա-Մաճար օրտուսընըն Սըրպիսթանտա իլէրիլէմէքտէ օլաղընը սէօյ-լէյօրլար, պազըլար իսէ պէլլի թէրազգը խա-պէր վէրմէյօրլար: — Պէրլինաէն Օգ. 2 տէ վէրլէն խապէրէ կէօրէ Ալման 8 ինճի գօլ օրտուսու մէֆրէզլէրի օրատա պուլունան տէմիր Եօլլարը մուհաֆազա էթմէք իչիւն Լիւքսէնպուրիլը իչլալ էյլէմիլլէր տիր: Պու վազըւարըն Թիւրքիա աճալընա տա թէէսիր էտէճէյի պէտիհի տիր:

Մեհմիս ի մեպուլան հարպը ումումի տօլա-յըսըյա պա խտարէ ի սէնիյէ էօնիւմիւզտէքի Նոյնմբեր իպթիտասընտա պիլա տալէթ իճ-թիմա էթմէք իւզրէ թաթիլ ոլունմուլ տըր: Իտարէ ի սէնիյէ Տախիլիյէ նազըրը Թալէաթ պէյ թարաֆընտան գրաաթ ոլունմուլ տըր: Բէզա այնի խտարէ ի սէնիյէ Ճաւիտ պէյ թա-րաֆընտան Այան մէճլիսինտէ տախի գրաաթ ոլունարազ օ տախի իճթիմալարընը թաթիլ էյլէմիլ տիր: Մէճլիս ի մէպուսան ըէյիսի իյա-լիլ պէյ պիր նութգ իրատ էտէրէք անտէ չու սէօյլէրի տախի սէօյլէմիլ տիր: «Պիւթիւն Օսմանլըլար պու կիւն պէօյիւք պիր վազիֆէ գարչըսընտա պուլունույօրլար: Թաճ վէ թախթ վէ սալթանաթըն էթրաֆընտա միւթթէհիտէն վէ միւթթէֆիզէն վէ պիր միւհէյիպ քիւթլէ հալինտէ պիլիմ գալմըմըզա մախսուս օլան թէվէքքիւլ իլէ, ֆազաթ իհթիյաթ իլէ, թէտ-պիր իլէ, հէր վաթանտալ ֆէտաքեարըղլա վաթանըն մուհաֆազասընտա պիրլէյմէք լա-զըմ կէլիյօր:» (ալղըլար):

Մօսպօրիլըն հարպը ումումի տօլալըսըյա փիյասէտէ կէօրիւլէն ֆէվզէլատէ պուհրան իւզէրինէ Թիւրքիասա պիր այլըզ մօսպօրիլըն իլան ոլունմուլ տըր քի, պու սալէտէ վատէսի հուլուլ էթմիլ պօրճլարըն վէ թէհհիւլալէրին իյֆասը պիր այ գատար թէէսիր ոլունապիլէ-ճէք տիր:

Թիւրքիասա սէֆէրպէրլիք իլան ոլունմուլ տըր: Պու միւնասէպէթլէ էվլէլա պիր պէ-յաննամէ նէյր ոլունուպ 99 տան 309 թէվէլ-լիւտլիւլէր մուհիլի մուհիսիլ սիւհա պալընա տալէթ ոլունտուլար իսէ տէ, նիհայէթ Թէ-մուզ 27 թարիլիլ պիր գանունը մուվազգաթ նէյր ոլունմուլ տըր: Պու գանունըն մաթլու-պընա կէօրէ Տէրիստաթէթ էհալիսի իլէ պիլ ումում միլէլ ի զայր ի Միւսլիմէտէն վէ 99 տան էվլէլէթի թէվէլլիւտաթ էրպապընտան ոլուպ էսնանը միւքէլլէֆէ տախիլինտէ պու-լունան Եանի 45 Եալընա գատար օլանլար ֆի-լիէն խըտմէթ ի ասքէրիյէ իլէ միւքէլլէֆ տիր-լէր: Բէզալիք 303—309 թէվէլլիւտլիւլէրտէն հէր նէ սէպէպէ մէպնի ոլուրսա օլուն խըտ-մէթ ի ասքէրիյէլէրի պէտէլէն Եա պէտէլէն իֆա էթտիրիլմէմիլ օլանլար մուհիլի մուհիսիլ սիւհա ալթընա ալընաճաղար:

Մալիւմ ոլտուղու իւզրէ չիմտիյէ գա-տար զէյր ի միւսլիմէր իլէ Իսթանպուլ էհալիսինտէն օլանլարըն անճազ 1299 վէ ան-տէն սօնրա թէվէլլիւտ էթմիլ օլանլար սա-քէրլիք իլէ միւքէլլէֆ ոլուպ մէքքիւր թա-րիլիտէն էվլէլ թէվէլլիւտ էթմիլ օլանլար մուաֆ իտիրլէր: Իշթէ պու մուվազգաթ գա-նուն պու մուաֆիյէթի լաղվ էտիպ 1285տէն սօնրա թէվէլլիւտ էթմիլ օլան զէյր ի միւսլիմ էֆրատըն Եանի 45 սիննինէ գատար օլան Բրիսթիանլարըն տախի սաքէր օլտուզ-լարընը իլան էթմիլ տիր: Շու գատար քի պու տէֆաքի սէֆէրպէրլիյէ մախսուս վէ միւհհանըր օլմազ իւզրէ սիւհա ալթընա ալը-նաճազ զէյր ի միւսլիմ իհթիյաթլար իսթէրլէր-սէ պէտէլ ի նազտի վէրէպիլէճէք տիրլէր: Պու պէտէլ ի նազտի 30 լիրատան իպարէթ ոլուպ հարպ վէրկիսի վէ վիլայէթ հիսսէսի տախի այրըճա պու մըգտար իւզէրինէ զամ մօլունա-ճազ տըր քի պէօլլէճէ զէյր ի միւսլիմ իհթի-յաթլարըն պէտէլի նազտիսի 43-45 լիրայա եազ-լալըր: Պիր տէ պէտէլ ի նազտի գապուլ ոլընա-պիլմէսի իչիւն իչպու գանունը մուվազգաթըն մահալլինճէ նէյր ի թարիլիսինտէն իթիպարէն

պիր հաֆթա դարձնում փարայը եւթըրմադ լազըմ տըր: Պուռնտան սօնրա պէտէլ կէթիւրէն օլուրսա գապուլ օլունմայաճադ տըր: Մէմա- լիք ի էճնէպիյէտէ պուլունանլար իւն, քէզա միւնապիպ վասըթալար իլէ իլան օլունտուղու թարիխտէն իթիպարէն 15 կիւն զարֆընտա պէտէլ ի նազտիյի վէրէպիլիպ օնտան սօնրա գապուլ օլունմայաճադ տըր: Քէզա մէքիւթիւք ի ալիյէ թալէպէ վէ մէզուլարընըն վէ մէք- եւթիւք ի իտատիյէ մէզուլարընըն առքէրիք- լէրի հազընտա տախի պիր իրատէ ի սէնիյէ սատըր օլմուլ տըր: Շէօյլէքի ալի վէ իտատի մէքթէպլէրտէն մէզուլ օլուպ տա սէնէ ի հա- լիյէ իյուլընտա սիլան ալթընա ճէլպի լազըմ կէլէն էֆրատ իլէ մէքեւթիւք ի ալիյէ թալէ- պէսինտէն օլուպ 310 թէվէլլիւտիւ օլան էֆ- րատ հէր հալ սիլան ալթընա ալընաճադ տըր- լար: Փագաթ մէքեւթիւք ի ալիյէ թալէպէ- սինտէն պուլունուպ տա թէվէլլիւտիւ 310տան էվվէլ օլանլար՝ միւքէլլէֆիյէթ ի առքէրիյէ գանուլը մուվազգաթընըն խուսուսի վէ սա- րի հաքիւմը մուճիպիլիմէ մէքթէպտէն մէզուլ օլանա գատար առքէրիքտէն մուաֆ օլա- ճազլարը իրատէ ի սէնիյէտէն աւլաշըլըյօր: — Հիւքիւմէթ սէֆէրպլէրլիյին թապի պիր նէ- թիւճէսի օլարագ մէմալիք ի Օսմանիյէնին հէր թարաֆընտա իտարէ ի էօրֆիյէ իլանընա գա- րար վէրմիշ տիր: Քէզա Օսմանը վափօրլարը Գարա տէնիզէ վէ Ազ տէնիզէ օլան սէֆէրլէ- րինի թաթիլ էյլէմիշլէր տիր: — Սուլհ ու ա- սայիշին պէթէքրար թէէսսիւսինէ գատար Օս- մանը պօրսասը Մալիյէ նէզարէթինին գա- րարըյա գափատըլմը տըր: Պուռնտան մագ- սէտ՝ հարպ տօլայըսըյա պօրսատա վուզու պուլաճադ հէյէճան վէ սու ի իսթիմալաթըն էօնիւնիւ ալմագ տըր:

Պանգոօրյաւ հազընտա հարպ տօլայըսըյա եէնի պիր դանուլը մուվազգաթ նէշր օլուն- մուլ տըր: Շէօյլէքի, Պանգ Օսմանի թարա- ֆընտան թէտավիլէ չըգարըյան պանգոթլա- րըն մէմալիք ի Օսմանիյէնին հէր թարաֆընտա կէրէք տէվլէթ իլէ էֆրատ արասընտա վէ կէ- րէք պէյն էլ էֆրատ վուզու պուլաճադ պիլ ումուլ թէտիյաթ վէ սարֆիյաթ վէ ախզ ու իթատա ալէն նազա կիպի թէտավիլ վէ գա- պուլու մէճպուրի տիր: Պու մէճպուրիյէթէ թէվֆիգ ի հարէքէթ էթմէյիպ պանգոթ ալ- մագտան իսթինա էտէնլէր պիր օսմանը լի- րասընտան 15 օսմանը լիրասընա գատար ճէ-

զա ի նազտիյէ վէ 24 սաաթտան պիր այա գատար հապսա մահքիւմ օլաճազլար տըր: Պու գանուլ թարիխ ի նէշրինտէն իթիպարէն միւթէպէր տիր: Հիւքիւմէթի պու գանուլը նէշր էթմէյէ սէվզ էտէն սէպէպ՝ փիյասատան նազտ փարանըն չէքիլմէսի օլմուլ տըր: Ձիւրա պիւթիւն պանգալար՝ գրէտի վէրմէյի, իգրազը վէ սարիյէյի տուրտուրտուգտան մատա էհալի- նին պանգատա պուլունան տէփօղիթօ փարա- լարըն պիլէ վէրէմէյօրլար, չիւնքի էվրօփա- տան փարա կէթիւթմէք միւմքին օլմայօր: էվրօփատա հարպը ումուլի պաշլատըգտան սօնրա իսթանպօլտա հէր քէս պանգալարտա օլան փարասըն չէքմէյէ չիթապ էթմիշ վէ պազը պանգալար, պիլխասսա Ավսթրիա պան- գասը օլան վիլնըր Պանգ առէթա էհալի թա- րաֆընտան հիւճիւմէ մարուզ գալմըշ տըր: Քիւնի Լիօնի պանգասը իսէ, պանգատա նէ գատար փարան օլուրսա օլուն, 25 լիրատան ֆազլա փարա վէրմէյօր: իշթէ չու հալ ու քէյֆիյէթլէր ալթընտա պու կիւն փիյասէտէ փարա պուլունմայըպ ֆէվզէլատէ պիր պուհրան վար տըր: Պանգալարտան պիր չօզլարը, Մօ- րաթօրիւմ տախի իլան օլունտուղու իչիւն պան- գալարընը գափաթմըշ օլուպ գաթիյէն թէտի- յաթտա պուլունմայօրլար: Մէսէլա Տիօյ Պանգ, Միլանիկ պանգասը պու գապիլտէն տիր:

Էֆիկ, ուն, շիֆի, կազ վէ սարիէ կիպի հալաթի զարուրիյէնին ֆիյէթի պիրտէն պիրէ թէրագգի էթմիշ տիր: Էն զիյատէ ուն վէ էք- մէք մէսէլէսի էհալիյի էնալիյէ տիւլար էտի- յօր: Ձիւնքի իսթանպօլուն ունու Բուսիատան կէլիր, Բուսիա իսէ ուն իիւրաճաթըն մէն էթմիշ օլտուղունտան ֆէվզէլատէ պիր պուհ- րան պաշ կէօսթէրմիշ տիր: Էքմէքի տիւք- քեանլարընըն էօնիւ կիւնիւն հէր հանլը սա- աթընտա «էքմէք, էքմէք» տէյէ փարասընը ուզատան ինսանլար իլէ տօլու տըր: Հէր էք- մէքի տիւքքեանընըն էօնիւնտէ պիր փօլիս պուլունմագտա տըր: Թալէաթ պէյին իրիյաէ- թի ալթընտա Շէհր էմանէթինտէ թէշէքիւլ էտէն պիր դօմիսիօն իսթանպօլտա պիր, պիր պուլուգ այ իսթանպօլու իտարէ էտէճէք գա- տար ուն պուլունտուղունու թահիգ էթմիշ վէ միւնթէքիւրլէրին սու ի իսթիմալաթընը մէն էթմէք իչիւն լազըմ կէլէն թէտապիրի իթիխագ էթմիշ իսէ տէ, էհալտէքի թէլաշ հալա պագի տիր: Քէզա կազ Բուսիատան վէ չէքէր տէ Ավսթրիատան կէլմէքտէ օլտուղու:

վէ հարպ Ժօլայըսըյա անլէրին տախի ինրա-
ճը մուհալ օլտուղու սէպէպտէն ֆիլէթլէրի
ֆահիլ սուրէթտէ թէրադդի էթմիլ տիր։ Պիր
չօգ քիմսէլէր, էվլէրինէ պիր դալ ալլըզ դա-
խիրէ վէ սաիր հաւաթիճի գարուրիյէ սէրան-
պար էթմէքտէ տիրլէր։ Անասուլու տէմիր Ե-
լու պիլ ճիւմլէ նագլիյաթ ք խուսուսիյէյի թա-
թիլ էթմիլ տիր, Եանի անճալ սէվլէթէ
մախսուս օլան նագլիյաթ իճրա օլունաճալ
տըր։ — Պահր ք Սէֆիս լէ Պահր ք Սիյահ պօ-
ղազլարընա թօրփիլ տէօքիլէճէյինտէն մէզ-
քիւր պօղազլարտաքի ֆէնէրլէրին սէօնտիւրիւ-
միւլ վէ իշարէթ չըմանտըրալարը գալտըրըմը
տըր։ — Գապլինէնին թէպսիլ օլունաճալընա
տաիր նագըրլար արասընտա իխթիլաֆ պու-
լունտուղունա վէ սաիրէյէ տաիր պիր թագըմ
չայիաթ չըգմըլ իսէ տէ, պի Էսաս օլտուղու
թէհազգուզ էթմիլ տիր։

Ինկիլթէրու գրալը Ճօրճ Ավսթրիա Սըր-
պիսթան իխթիլաֆընա թէվասսուլ էթմէք
Իւզրէ Իքի իմիէրաթօրլարա խաթթ ք տէս-
թիլլէ պիրէր մէքթուպ Էազմըլ իտի։ Ինկիլ-
թէրրա հիւքիւմէթի պու ֆուրսաթտան իսթի-
ֆատէ էտէրէք տէօրթ մուհարիպ տէվլէթլէր
նէզտինտէ թէքրար պիր սուլն թէվասսու-
լունտա պուլունժուլ վէ աթիտէքի շարթլա-
րը թէքիլի էթմիլ տիր։ (1) Հէր պիր հիւ-
քիւմէթ Սէրայիվօ ճինայէթինին իքմալ ք
թահգիլաթը իչիւն լազըմ կէլէն Էսասլարը
թային էթմէք իւզրէ Լօնտրայա պիրէր
մուրախսաս կէօնտէրէճէք տիրլէր։ (2) Սըր-
պիսթանըն հուգուզ ք հիւքիւմրանիսի վէ թէ-
մամիյէթի ի միլքիյէսի թէէմին օլունաճալ տըր։
(3) Միւղաքէրաթ Էսնասընտա հարաքեաթ ք
ասքէրիյէ թաթիլ օլունաճալ տըր։ Բուսիա
վէ Ֆրանսա պու թէքլիֆի տէր հալ գապսւլ
էթմիլլէր իսէ տէ, Ալմանիա մուխասէմաթա
պաշանսըգտան սօնրա արթըզ հիլ պիր թէ-
վասսուլու գապսւլ էտէմէյէճէյինի պէյան
էյլէմիլ տիր։

Մուհարիպ տէվլէթլէր արասընտա հաֆ-
թանըն օրթասընտաք գաթի պիր մուհա-
րէպէ վուգու պուլմամըլ տըր։ Հուսուտլար-
տա վուգու պուլան փիշտալար միւսատէմա-
թը՝ անճալ գաթի մուհարէպէյէ զէմին հազըր-
լամալ իչիւն տիր։ Ալմանիա-Բուսիա հուսու-
տանտաքի վուգուլաթա կէլինտիքտէ Ալման
մէնապիլինտէն չըգան խապէրլէրէ նագարէն
էվլէլա Բուսլար Ալման թօփրաղընա թէճա-

վուզ էթմիլլէր։ Ֆաղաթ Պէրլինտէն կէլէն
խապէրլէրէ նագարէն ֆրուսիա հուսուտու-
նու մուհաֆաղայա մէմուր օլան ասքէրլէր
Սէլէվիտաա քեաին Լուպլինից նօղթասընտան
Բուս թօփրաղընա թէճավուզ էտէրէք ֆէթ-
րիօքուլ հաւալիսինտէ պուլունան Ձէնթըս-
թօխտուլը գըսսա պիր միւսատէմէտէն սօնրա
գապթ էթմիլ տիրլէր։ Քէզա աչի հաւալինին
ճէնուպընտա պուլունան Պէնցէն լէ Գալիցի
տախի գապթ էթմիլ տիրլէր։ Ֆրանսըլ Ալման
հուսուտընտա իսէ, Ֆրանսըլար Ալման հու-
սուտընը կէլէրէք պաղը նօղթալարը գապթ
էթմիլ տիրլէր։ Տիկէր թարաֆտան Ֆրան-
սըլ ասքէրի թէյարէլէրի տախի հուսուտու-
կէլէրէք Պատէն վէ Պավէրիայա կիրմիլլէր
վէ պօմպա աթմըլլար տըր։ Տիկէր պաղը
թէյարէլէր իսէ պիթարաֆ օլան Պէճիգա-
տան կէլէրէք քէզա Ալմանիայա տախիլ
օլմուլլար վէ աթաղլարը պօմպալար իլէ
չմէնտիֆէրլէրի թախիլ էթմէյէ թէչպալիս
էթմիլ տիրլէր։ Ֆրանսըլար Ալգաս-Լօրէնէ
տախի կիրմիլ տիրլէր։ Ավսթրիայա կէլինտիք-
տէ՝ օ տա, օրտուսունու իլ զօլա թագսիմ
էտէրէք, պիրինի Բուսիայա, պիրինի Սըր-
պիայա վէ իւլիւնճիւսիւնիւ տէ Գարատաղա
գարըլ իրսալ էթմիլ տիր։ Ավսթրիատա ու-
մուսի սէֆէրպէրլիք իթմամ օլունմուլ տըր։
Ավսթրիա—Սըրպիսթան մուհարէպէսի փէք
աղըր իլէրիլէյօր։ Պէլկրատըն պօմպարտմանը
հէնուզ պիթմէմիլ վէ չէհր գապթ օլունմամըլ
օլմալը քի, Ավսթրիա օրտուսու Պէլկրատը
թէքրար թօփա թուլթմուլ տըր, վէ Օգոստոս
Յտէ Սըրպիա թօփրաղընա կիրէն պիր թա-
պուր Մաճար ասքէրի թօրփիլլէր վասըթասըլ-
լա թէմամէն իթլաֆ էտիլմիլ տիր տէնիլլօր։
Ավսթրիա օրտուսունտա պիր թապուր ասքէր
իսեան էթմիլ օլտուղու իչիւն գուրչունա թու-
լթուլմուլ տըր։ Գարատաղ օրտուսու Լոյլէնի
իրթիֆալարընտա ախըլ մէվգի էթմիլ տիր։

Իթալիա իլէ Ինկիլթէրրա չիմտիյէտէք պի
թարաֆ պուլունմուլլար վէ Ինկիլթէրրա մու-
հարիպ տէվլէթլէր իչիւն թէվասսուլ էթմէյէ
չօգ չալըլմըլ իսէ տէ, կէօրիւնիլլօր քի մու-
վաֆֆադիյէթ հասըլ օլմամըլ տըր, գիրա Չար-
չէնպիհ կիւնիւ Էօյլէտէն սօնրա վէրիլէն խա-
պէրէ կէօրէ Ինկիլթէրրա տախի Ալմանիա
ալէյհինտէ իլան ք հարպ էյլէմէյէ մէճպուր օլ-
մուլ տըր։ Օգոս. 5 տէ վէրիլէն խապէրէ կէօ-
րէ, Ալմանլարըն պի թարաֆ օլան Պէլճիգա

Թօփրաղընա կիրմիչ օլմալարընտան աօլայը Պէրլինտէքի Ինկիլիզ սէֆիրի Սըր է. Կօչէն Ալմանիա խարիճի նազըրընտան իղահաթ թալէպ էտէրէք, պու պի թարաֆ մէմէքէթէ Ալման օրտուտունուն կիրմէյէճէյինէ տաիր վատ էտիլմէսինի խաթմիչ, լաքին խարիճիյէ նազըրը Ալմանիանըն Ֆրանսըզլարա գարչը քէնտի քէնտինի մուհաֆազա էթմէք մէճպուրիյէթինտէ օլտուղունտան պէօյլէ պիր վատ էտէմէյէճէյինի խապէր վէրմիչ տիր: Օ կէճէնին սաաթ 7սինտէն պիր ազ սօնրա Դնկիլիզ սէֆիրի կիտիպ Ինկիլթէրրանըն Ալմանիայա գարչը իլան ը հարպ էթաիյինի խապէր վէրէրէք քէնտի փասափօրթունը թալէպ էյլէմիչ տիր: Պու եօլտա "Ինկիլթէրրա տախի պու հարպ ը ումուհիյէ տախիլ օլմուչ տըր: Թէքըրա Պրուքսէլտէն կէլէն պիր խապէրէ կէօրէ Պէլճիգա տախի Ալմանիա ալէյհինտէ իլան ը հարպ էյլէմիչ վէ Ինկիլթէրրա Պէլճիգայա մուսվէնէթ էթմէք իւղրէ 150,000 նուֆուսըզ պիր օրտու հազըրլամագտա տըր: Ագ տէնիդտէ պուլունան Ինկիլիզ տօնանմասը Ֆրանսանընքի իլէ պիրլէյէրէք Ատրիաթիք վէ Իյօնիան տէնիդինէ տօղրու իլէրիլէմէքտէ տիրլէր: Ալմանիանըն տօնանմասը Քիլտէն չըզըպ դարպա միւթէվէճճիէն հարաքէթ էյլէմիչ տիր: Պալթիգ տէնիդինտէ Ալմանիա իլէ Բուս տօնանմասընըն պիր մուհարէպէսի վուգու պուլտուղու վէ անտէ Ալմանիանըն դալիպ օլտուղու վէ պազը սաիր միւսատէմէլէր խապէր վէրիլիյօր իսէ տէ, մէյտան ը հարպտա պէօյիւք Ֆաալիյէթ հալա պաչլամամը վէ մէվտուգ խապէրլէր էքսիք պուլունույօր: Բուսմանիա իլէ Պուլղարիանըն պիր իթիլաֆա կէլտիլքէրի վէ Բուսմանիանըն Պուքրէչ մուհալէտէսինտէ իսրար էթմէյէճէյի խապէր վէրիլիյօր:

Սօլ խապէրլէր.— Ֆինլանտիա սահիլինին գարչըսընտաքի Ալման տաալարը գուրպիլտէ Ալման վէ Բուս ֆիլօլարը արասընտա պահրի պիր մուհարէպէ վուգուս կէլէրէք նէթիճէտէ Բուս ֆիլօսը Ֆինլանտիա քէօրֆէզինէ փիւսկիւրաիլմիւլ վէ օրտա չիմտիլէք գափանըպ գալմը տըր: Ալման ֆիլօսը՝ Բուս ֆիլօսընըն էն պէօյիւք զըրչլըլարընտան պիրինի գարայա օթուրթմուլ վէ Ալման ասքէրլէրի Ալմանտ առասընը իլչալ էթմիչ տիրլէր: Բուս մէնպարնտան կէլէն խապէրէ կէօրէ՝ պէօյլէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմամը տըր: Ալման ա-

սաքիրի Բուսիա—Փրուսիա հուտուտունտաքի Քիպարթի մէվգիինի պիլ հիւճիւմ զապթ էթմիլլէր վէ Բուսլար պիր մըգտար էսիր վէրէրէք Շարգա տօղրու չէքիլմիչ տիրլէր: Ալման հիւքիւմէթի՝ Բուսիանըն Ալման պանդալարընտա պուլունան պիլ ճիւմլէ նուգուտունու միւսատէրէ էթմիչ տիր: Տընըվիլլէր ճիւնթիւնտէն հարաքէթ էտէն պիր Ալման սիւվարի միւֆրէզէսի Ֆրանսըզ փիչտար պէօլիւքէրի թարաֆընտան մուհասէրէ էտիլմիչ վէ Ալմանլար միւսատէմէ մէյտանընտա 24 թէլէֆ պրագաղըտան սօնրա կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր էտիլմիչ վէր: Պիր Ֆրանսըզ թէյյարէ ֆիլօսը Ալման թօփրաղընա կէլէրէք պօմպալարա միւթէատտիտ չմէնտիֆէր քէօփրիւլէրինի վէ պինալարը թախրիպէ մուվաֆֆազ օլմուչլար: Ֆրանսըզ թէյյարէսինտէն Միւնիխ չէհրինէ աթըլան պօմպալար սէնայի միւզէսինի թախրիպ էթմիլլէր: Իթալիա հիւքիւմէթի Ինկիլթէրրանըն իլան ը հարպընտան սօնրա տախի պիթարաֆլըղընը րէսմէն Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէ թէպլիզ էթմիչ տիր: Իսվէճ վէ Տանիմարգա պիթարաֆլըղլարընը իլան էթմիչ տիրլէր: Ինկիլիզ ասաքիրի սէֆէրիյէսի ճէնէրալ Ֆրէնչին գօմանտապը ալթընա վազ էտիլէճէք տիր: — Վլատիօսթօգտաքի Ճափօն գօնգօլօսու պիր Բուս զաղէթասընտա չու պէյաննամէյի նէչը էթմիչ տիր: "Ճափօն հիւքիւմէթի՝ Շարգ մէսէլլէրինտէ Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Բուսիա իլէ ագտ էթմիչ օլտուղու թէհհիւտաթը մուհաֆազա էտէճէք վէ ումուհիյէթլէ Իթիլաֆը միւսէլլէն տէվլէթլէրիյէ թէվիտի մէսաի էտէճէք տիր: — Բուսիա Զարը՝ օրտու վէ տօնանմա մուրախսալարընա խիթապէն աթիտէքի նութզը սէօյլէմիչ տիր: "Բուսիա՝ ալէյհիմիզէ վուգու պուլան իլան ը հարպը պէօյիւք պիր սիւքիւն վէ Իթիտալ իլէ թէլազզի էյլէտի: Հէր նէ օլուրսա օլսուն պու հարպը նիհայէթէ գատար սէվզ ու իտարէ էտէպիլէճէյիմիզի իւմիտ էթմէքտէյիլ: Տիւլմէնին սօն նէֆէրի թօփրաղըմըր թէրք էթմէտիքճէ ագտ ը միւսալահա էթմէյէճէյիմի պուրատա րէսմէն պէյան էյլէրիմ: — Բուսմանիատա սէֆէրպէրլէք իլանընա գարար վէրիլմիչ տիր: Դրալտան մատա պիւթիւն Բուսմանիա, րիճալ ը հիւքիւմէթ, վէլի ի ահա վէ էհալի Ավսթրիա ալէյհինտէ տիրլէր: — Պուլղարիա տախի սէֆէրպէրլէք իլան էտէճէք տիր: — Պէլլրատ Ավսթրիա տաքիրի թարաֆընտան թէքրար թօփա թուրքիմուլ օլուպ, չէհրէ յրափնէլ վէ օպիլու եաղմուրու եաղմագտա տըր:

էն առն խապեր. — Փէնճէնպիւր կիւնիւ էօյ-
լէտէն սօնշա չէնրիմիդտէ միւնթէշիր օլան
պիր խապէրէ կէօրէ՝ Շիմալ տէնիզինտէ ին-
կիլիզլէր իլէ Ալմանլար արասընտա պիր պահ-
րի մուհարէպէ վուզու պուլմուշ օլուպ, անտէ
6 ինկիլիզ վէ 17 Ալմանլա զըրհլըսը պաթմըշ
տըր: Լաքին պու խապէրին սըհէթի թահգիգ
էտիլմէմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եէնի չըզան գանունն ը մուվազգաթ մուհի-
պինճէ 45 եաչընա գատար օլան ղէյր ի միւս-
լիմէր տախի սիւհի ալթընա ալընաճաղը ճի-
հէթլէ փաթրիգխանէ մէմուրլարը Ս. փաթրիգ
էֆ.յէ միւրաճէաթլա պիր թէրթիպ թալէպ էյ-
լէմիշ տիրլէր: Ս. փաթրիգ էֆ. փաթրիգխանէ
մէմուրլարը ասքէրէ կէօթիւրի լիւրսէ փաթ-
րիգխանէին գափանմասը լաղըմ կէլէճէյնի պէ-
յան էտէրէք փաթրիգխանէ մէմուրլարը իշիւն
միւսթէնա պիր թէրթիպ եափըմասը լիւզիւ-
միւնիւ թէէքիտ էյլէյէճէք տիր: Իսթանպուլտա
պուլունան մուալլիմէր վէ դպիրլէր տախի
փաթրիգխանէյէ միւրաճէաթ էթմիշլէր վէ ճէ-
վապէն հէր նէ գատար ֆիլի խըտմէթ ի աս-
քէրիյէտէն մուաֆ իտէլէր տէ, սէֆէրպէրլիք
խըտմէթինտէն մուաֆ օլմասըզլարը անլէրէ
սէօյլէնմիշ տիր: Մամաֆի Ս. փաթրիգ էֆ.
հէֆ պու մէսէլէլէր իշիւն Թալէաթ պէյ իլէ
կէօրիւչէճէք տիր:

Էրմէնիսթան միւսթէթիշ ի ումումիսի Հօֆ
պէյ՝ Թրապիզօնտան էրզըրումա վասըլ օլմուշ
վէ օրատան տա մահալ ը մէմուրիյէթինէ միւ-
թէվէճճիհէն հարաքէթ էտէճէք տիր: Կիլի-
կիա վեհ. կաթողիկոսը ախիրէն Զրաաթ մէք-
թէպի իշիւն լաղըմ օլան արասը սաթուն ալ-
մագ մագսէտիլէ Մէրսինէ կիթմիշ տիր:
Տիար Թիւրեան զաթէն պունուն իշիւն լաղըմ
կէլէն մէպլաղը վեհ. կաթողիկոսըն էմրի ալ-
թընա վազ էթմիշ տիր: Սանասարեան մէք-
թէպինին Համիյուն Հէյէթի ազտ ը իճթիմա
էտէրէք էրզըրումա քիւշատը մուգարբէր օ-
լան նիհարի մէքթէպինին Եէնի միւսթիւրինին
վէսաթիթ ի նագլիյէ օլմատըղընա մէպնի ազի-
մէթինին թէխիրինէ, վէ լաքին Սիվազտա ա-
չըլաճագ Սանասարեան մէքթէպի իշիւն Էվրօ-
փատան մուալլիմէր կէլաթիյի սէպէպլէ անլէրին
տէր հալ հարէքէթլէրինէ գարար վէրմիշ տիր:
— Սօն վէգայի ի սիյասիյէ միւնասէպէթիլէ
Մէճլիս Վիւքէլա փաթրիգխանէին վէրմիշ
օլտուղու թագրիւրի միւզաքէրէյէ վաղթ պու-
լամամըլ օլտուղունտան Պապ ը Այիյէ պու
խուսուստա թէքըրար սիր միւրաճէաթ վաղը
օլաճագ տըր:

ՓՐՕ. ՃԷՄԱԱԹԸ

Բիւթանիա միւսթիւնըն սէնէվի իճթիմալ-
նըն պու տէֆա Սեպտեմբերին իլք հաֆթա-
սընտա Պրուստա խնիգատ էթմէսի թասմիմ
օլունույօր: Էկէր վաղթլար միւսախտ օլուրսա:
— Կիլիկիա իթթիհասը տաթրէսինտէ պու լէնէ
զարֆընտա Մր, Մարթին վէ տիկէր Էէրլի
պիր իշիւն քիլիսէլէրի զիյարէթ էտիպ անլէրի
թէպլիւր ի պէշարէթ վաղիֆէսինէ թէշվիգ էյ-
լէյէճէքլէր տիր: — Մարաչըն Ալման միսթիւն-
լէրինտէն Միս Բօնըր Այնթապտա պու Էա-
զընլարտա փէք ֆաթալէլէրուհանի խըտմէթ-
լէր իճրա էյլէմիշ տիր: — Էրմէնի մուհիպլէ-
րինտէն ինկիլիզ Փրօֆ. Բանտէլ Հէրիսին ղէվ-
ճէ ի միւսթէրէմէսի պու Էազընլարտա ինկիլ-
թէրրատա վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Միւսալիէյհա
1895-6 զըթալլարը միւնասէպէթիլէ Էրմէնի-
լէրէ պիր չօգ մուալլէնէթտէ պուլունուշ իտի:
— Սիվա մուալլիմէրինտէն Ռուրէն Բազըպ-
եան էֆ. պիր գաչ հաֆթատան պէրու շէհրի-
միղտէ պուլունույօր:

— 3333333333 —

Կիւնէշին ֆիւսիվը. — Օգոստոս 21 տէ գա-
մէրին կէօլիէսի էվրօֆա զըթասընը Շիմալտան
ճէնուպա տօղրու գաթ էտէճէք տիր: Սքան-
տինալեան նիմ ճէզիլիւսինտէ, Բուսիանըն
Մինաք վէ Բիէֆ պէօյիւք շէհրլէրի հալալի-
սինտէ Գըրըմա Գարա տէնիգտէ, Տրապի-
զօնտան Աճէմ քէօրֆէզլինէ գատար օլան մա-
հալլարտա շէմսին թէմամէն քիւսուֆու միւ-
շահէտէ օլունապլիւճէք տիր: Շիմտիտէն տիւն-
եանըն պաղը թարաֆլարընտան ալիմէր պու
քիւսիւֆի միւթալէա վէ թէտգիգ էթմէք իւզ-
րէ Բուսիպա, Գըրըմա, Թրապիզօն տօղրու
հարէքէթ էթմիշ տիրլէր: Կիւնէշին քիւսիւֆը
Իսթանպուլտա զըսմէն օլաճագ տըր: Եինէ տէ
Շէմսին գութըրունուն թագրիպէն օնտա 8 պու-
չուղընտան զիյատէսի գարարաճագ աղը: Բիւ-
սուֆ Իսթանպուլտա Օգոստոս 21 էօյլէտէն
սօնրա սաաթ 1.47 տէ պաչալըպ 2.58 տէ քէ-
մալ նօգթասընա Էէթիշէճէք վէ 4.07 տէ խի-
թամ պուլաճագ տըր:

Միւսթի մեհալ վէ սահիպ ի ինթիյազ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԻՆԵՐԱՆ Բ. ԶԱՆԼԵԳԵԱՆ ՄԱԹՊԵԱՍՏՐ
Տէրխասթըր, Մահմուդ փաշա, Գիւրճի խան Եօ. 32—34

2 Ա Յ Ի Ս Ա Գ ՈՒ Լ Ե Ա Ն

2 Ա Յ
2ԱՅ
2ԱՅ

2 Ա Յ
2ԱՅ
2ԱՅ

ԲԱԽԱԼՈՒ ԷԳՈՆՈՍԻՆԻ ՎԷ ՂԵՏԱԼԸ

Ինչպե՞ս «Ֆիլ» մարզալը չայը Թիւրքիանըն հէր պիր չէհրինտէ չայ Թիւրքիանըն եանընտա արայընըզ: Մէրքէզ ի Ֆիւրուխթը Պաղչէ գա- փու, Սատըզլիյէ խանըն քէօչէսի:

Յ. Խազումեան, Էվրասը վի շիրհիսարը քիմարեթիսանէսի

ԱՓՈՍԹՈԼԻԲ ԳՕԼԷՃ, ԳՕՆԵԱ

(ՃԼՆԱՆՆԱՆ ԱՂԱՐՄԱՐԱՆ)

Մէքթէպիմիլտէ Ինկիլիզէ, Ֆրանսըզմա, Էրմէնիճէ, Թիւրքէզ վէ Բումճա լիսանլար Էլէ գօլէճէ արա քիաֆֆէ ի ուլում ու ֆիւնուն պիթթէտրիս թալէպէ ալի վէ ամէլի պիր թա- լիմտէ փէրվէրտէ էտիլիր: Բէզա մուսիգի (օրքէսթրա վէ ֆանֆար), րէսմ, Ժիմնասթիք վէ թալիմի ասքէրի տէրսլէրինէ տախի էհէմ- միյէթ վէրիլիր: Աննէ ի աթիյէ իչիւն հէյէթ ի մուալլիմունա, Ամէրիգա տարիւլֆիւնունլա- րընտան մէէզուն իքի փրօֆէսօր տախի իլավէ օլունմուչ տըր:

Մեհգումարընըզ հիւֆիւմքճն 7 սեմէլիֆ մե- ֆեսթիպ ի իսասիյէ ի րեալիյէ միւնիսթիլիերինն պիլ միւնիյէ հուգուզ վի խթիյազաքընա այնէն մալիֆ օլուպ, ֆեմսիյերինն A. B. (Պագայօրիս) իւնվանը իքա օլունուր:

Թալէպէնին հիւսն ի ախլազընա վէ (Թա- պիպ մուալլիմին նէզարէթի թահթընտա) սըհ- հէթինէ ֆէզզէլատէ տիգզաթ էտիլիր:

Լէյլի թալէպէ՝ լեճրէթի թէտրիսիյէ վէ թաամիյէ օլմագ իւզրէ սէնէվի 15 Օսմ. Լի- րասը թէէտիյէ էտէճէք տիր: Պունուն 8ի պէր վէճհ ի փէլին վէ պագիսի Ս. Մնունգտա թահիլ օլունուր, կէրէք էսքի վէ կէրէք եէնի թալէպէ նուֆուս թէզքիւրէլէրինի պէ-

րապէր կէթիրմէլի տիրէր: Տուխուլիյէ իմ- թիհանլարը Սեպտեմբերին ալաֆրանկա 16սըն- տա, վէ թէտրիսաթ 21ինտէ պէտ էլլէր: Զի- յատէ մալիւմաթ ալմագ իչիւն Գօնեատա ձէ- նանեան Գօլէճի միւտիրի Տր. Ա. Յ. Հայկազ- եանա միւրաճէաթ էթմէլի տիրէր: 37

ՊԻՁԷ ԿԵՕՆՏԵՐԻԼԷՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

1. ՍՐԲԱՋԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻԻՆ ՀԻՆ ՈՒԽՏԻ. Պատկերազարդ, Միջին Դասընթացք երկսեռ ուսանողներու համար, Մ. Վ. Նարեկացի: Ահտը Աթիգին թարիխի 174 սահիֆէ, Յովհ. Գըլըճեան էֆ. քիւթիւպիսանէսինտէ, Ֆիյ. 5 դրուչ տըր:

2. ԳԱՆՁԱՐԱՆ. Ընթերցանութեան գիրք, տարրական առաջին տարի: Գ. տպագրութիւն Արամ Անտոնեան: Յ. Գըլըճեան քիւթիւպիսա- նէսինտէ, 158 սահիֆէ, Ֆիյ. 5 դրչ:

3. ՆՈՐ ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, Հեղինակ Տօգ. Ս. Հ. Բէքլիքեան, Ա. հատոր 160 սա- հիֆէ Ֆիյ. 6¹/₂ դրչ. եախօտ 1¹/₂ ֆրանք, էսքի չէհրտէ միւլէլիֆինտէն վէ քիթապճըլարտան ալընըր: 34

Ի Լ Ա Ն

Պիր թէճրիպէքեար Գօլէճիլի մէքթէպլէրտէն վէ եա ալի մէքթէպլէրտէն վէ եա քիլիսալար- տան տավէթ գապուլ էթմէյէ հազըր տըր: Հէմ Էրմէնիճէ վէ հէմ Թիւրքէզ լիսանլար Է- լէ վազ էտէպիլիր:

Բահնիւնա միւլէլիֆի՝ վեր. Յ. Գ. Գրի- գորեանա միւրաճէաթ օլունա: 34

Բիւթանիա Ինճիլի իթթիհատըն սէնէվի մէճլիսի Սեպ. 2 (ալաֆր.) տէ Պրուսատա իմ- թիմա էտէճէք: Պու թէճէմմիւ իթթիհատըն 50ինճի սէնէսի օլմասըլլա Յոքեյնան թէճէմ- միւլի աիր: Իթթիհատ տաիրէսինտէ պուլու- նան քիլիսա վէ ճէմիյէթլէր քէնտի մուրախ- խասլարը իլէ հազըր պուլունմագ իւզրէ տա- վէթ օլունուրլար:

Բիւթանիա իթթիհատը քիաթիպի Կ. Պ. ԱՏԱՆԱԼԵԱՆ

DROGURIE CENTRALE D'ANATOLIE

ՊՕՂՈՍ ԳԱԼԹԱԳՃԵԱՆ

Խրքանպօղսա, Սուրբան Համաւն հաստե Նօ. 8
Գայսերիսե, Պորեֆհիլեր, Նօ. 22

Հէր նէվ քիմեալի միւսթանգէր էճգալար, ալաթլար, մատէն սուլարը, պալըգ եաղլարը, թահթա գուրուսու թօզը, պահարիյէ վէ սաիրէ պուլունմագտա տըր:

Էվրօփանըն էն մէչնուր ֆապրիգալարընտան թէտարիք օլունուր, վէ ֆիաթլար դալէթ միւթէտիլ տիր:

Է Ն Վ Ա Ի

ՆԱՂ, ՊԵՆՁԻՆ ՎԷ ՊՕՅԱ ՏԵՓՕՍԷ ԳԷՈՐԳ ՍԱՂԸՐՍԱՆ

Թահրա Գպի հաստեի Նօ. 48, Նօ. Թիլիֆօն 1414

Մաղազամըզտա հէր նէվ մաքինա եաղլարը, խալիս Այվալըգ պիրինճի զէյթուն եաղը, խուսուսի հաղըրանմըչ նէֆիս սատէ եաղ, հէր չէչիտ էպիլիյէ մախսուս եաղ վէ պօյալար, նէֆթ, պէզիր, իսփիրթօ, թուրգալ, րէչինա, վէրնիգ չէչիտէրի վէ սաիրէ մալլէր թօփտան վէ փէրաքէնտէ էնվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունուր:

Թաչրատան վուզու պուլաճագ սըփարըչաթ տախի սէրիէն վէ տիգգաթը թամմէ իլէ իճրա օլունաճաղընը էհալի ի միւսթէրէմէյէ իլան էթմէքլէ միւֆթէխիր պուլունուրուգ:

ՀԷՐ ՇԷՀՐՏԷ ՇԻՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԸՐ

Սինկէր տիքիչ մաքինալարը տիւնեանըն էն էյի մաքինալարը օլուպ էվ իլէրի վէ էրպապը սանաաթ իչիւն պի էմալ տըր:

Սախթէլէրտէն սաղընմագ իչիւն պուրատա կէօսթէրիէն ֆապրիգա մարգասընա տիգգաթ օլունա:

ՍԻՆԿԷՐ ՏԻՖԻԶ մաֆինալարը շիրֆիթի

Մէմալիք ի Օսմանիյէ իչիւն իտար ի մէրքէփլէսի՝ Տէր ի Սաատէթ, Պէյ օղլու լճատտէթ Բէպիրտէ Նօ. 343:

ՄԷՐԲԷԶԻ ԹԻՐԲԷԱ ԳՕԼԷԶԻ

Մ. Թ. Գօլէճին 39 ընճը սէնէ ի թէտրիսիյէսի Այլահ իսթէրսէ էֆրէնճի 1914 Սեպ. 9 տա պէտ էյլէյէճէք տիր:

Սենեկլի իւճրէթ ի թէտրիսիյէ Գօլէճ տաիրէսինտէ՝ 4 լիրա ի Օսմանիյէ, Փրեփիւրսուար 3 լ. 0. Լէյլի տաիրէտէ 10 լ. 0. տիր:

Վաիլլիք, մուալլիմլիք, հէփիմլիք, էճգաճըլըգ վէ միւսթէտիսիլիք իչիւն հաղըրանան թալէպէ ինթիսապ էթտիքլէրի շէօպէլէրինէ ախտ տէրսլէրի ինթիսապ էտէպլիլլիլէր:

Տուխուլիյէ իմթիհանլարը Սեպ. 3 սապահլայըն պաչլայաճագ վէ եէնի թալէպէ օ թարիստէն իթիպարէն Գօլէճտէ թաամ էտէպիլէճէք տիր:

Իմթիհանա կէճիքէն եէնի թալէպէտէն, վէ դայտ մուամէլէսինի Սեպ. 9 աղչամընա գատար պիթիրմէյէն գատիմ թալէպէտէն խուսուսի իւճրէթ թալէպ օլունաճագ տըր:

Պէյաննամէ վէ սաիր մալիւմաթ իչիւն Այնթապտա րէիս Տօգ. Մէրիլէ միւրէճաաթ օլունա:

35

ՇԱՐԳ ՇՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

267 ԻՆԻԻ ԲԷՇԻՏԷ

(1 Օգոս. 1914)

Պէօյիւք իքրամիյէ գազանան նիւմէրօլար

Նօ.	Ֆը.	Նօ.	Ֆը.
1,734,713	400,000	152,661	1,000
243,518	30,000	173,847	"
508,019	10,000	407,293	"
851,229	"	491,147	"
203,641	2,500	603,730	"
614,628	"	610,008	"
811,788	"	645,662	"
869,457	"	663,401	"
978,002	"	860,397	"
1,560,000	"	870,596	"
109,663	2,000	901,318	"
294,809	"	950,835	"
561,867	"	1,025,579	"
594,503	"	1,187,020	"
617,442	"	1,260,766	"
925,475	"	1,310,101	"
960,108	"	1,396,635	"
1,000,123	"	1,559,998	"
1,119,775	"	1,609,600	"
1,292,324	"	1,641,160	"
1,489,951	"	1,674,189	"
1,496,730	"	1,674,190	"
57,843	1,000	1,710,928	"
128,948	"	1,733,735	"
129,955	"	1,972,695	"